

OBSAH

Úvodník	
Úvodní slovo Mons. Jana Baxanta	3
Duchovní slovo	
Promluva litoměřického biskupa na setkání zasvěcených osob	4
Poutní mše	
Poutní mše svatá ve Filipově	6
Obnova kulturního dědictví	
Obnova kulturního dědictví v roce 2022	8
Oprava významných varhan v roce 2022	11
Události	
Kněžské svěcení br. Bernarda Mléčky, OFM	12
Přivítání nového děkana v Lounech	13
Výročí	
Rozhovor k 25. výročí obnovení života sester v doksanském klášteře	14
Z historie	
Hospodaření s církevním majetkem v historické perspektivě	16
Napsali jste	
Ohlédnutí za varhanním koncertem v Liberci	20
Z diecéze	
Zprávy o událostech v litoměřické diecézi	21
Biblické příběhy	
Příběhy apoštolského vyznání víry	22
Informace	
Noc kostelů 2023	23
Personálie	23
Zprávy	
Zprávy z diecéze	24
Charita	
Diecézní Charita: Tříkrálová sbírka 2023	26
Charita Rumburk	27
Pozvánky	
Knižní nabídka a pozvánky	28
Fotogalerie	
Ohlédnutí za událostmi měsíce	31

Na obálce:

Foto na titulní straně je z Velikonoční vigílie v litoměřické katedrále v roce 2022

Foto:
Dominik Faustus

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
28. ročník • 1. číslo • 50 Kč

Úvodní slovo

Vážení a milí moji diecézáni, bratři a sestry,

vyměřený čas našeho pozemského života, ale i čas služby povolání a poslání se každým novým dnem kráčí a vybízí nás, abychom se zodpovědněji dívali na již dobu uplynulou a současně strážlivě vyhlíželi svou budoucnost, pokud nám ji dobrý Bůh ještě poskytne. Nemíním těchto několik slov v úvodu nového čísla naší Zdislavy sepsat tak, aby ve vás vzbuzovala melancholii. Rád bych byl, kdybychom si uvědomili, opět po pěti letech, že k sobě patříme, že jsme několik let pobývali na jedné lodi naší diecéze a že každému z nás léta přibývají stejně. V tomto roce chci spolu s vámi Pánu Bohu poděkovat za tři skutečnosti. Předně za 75 let života. Každé narozeniny jsou pro mne příležitostí projevit vděčnost Hospodinu a svým rodičům. Bez nich bych neexistoval. Na svém narození nemám žádný podíl. Vím však, že ne vždy jsem dostatečně Boha a své rodiče pokládal za své největší dobrodince. Velice toho lituji. Přitom s přibývajícím věkem uvědomuji, že jsem nikde mezi nebem a zemí nenašel lepší přátele. Dobrý Bůh mě nepřetržitě poskytuje záštitu a moji nejbližší, tedy rodiče, nyní už z věčnosti mě utvrzují v jistotě, že skutečné „doma“ je v nebi, a že tam na mne čekají.

Druhý důvod mého poděkování je dosažení zlatého kněžského jubilea. Věřte, že cesta ke kněžství nebyla jednoduchá a vytrvat v kněžské službě až dodnes bylo a je možné jen díky mocné ochraně Panny Marie. Když jsem byl malým dítětem, s údivem jsem zjišťoval, že maminky mých spolužáků a spolužaček se nejmenují „Marie“, ale jinak. Domníval jsem se, že každá maminka, podobně jako matka Ježíšova a maminka moje se musí jmenovat Marie. Do svých čtrnácti let jsem bydlel v domácnosti svých rodičů se svými pěti sourozenci. Nikdy se tam mnoho o Panně Marii nemluvalo, ale často jsme se společně modlivali růženec. Matku Boží jsme uctívali jako svou blízkou osobu, milující všechny lidi jako své děti. Nikdy nám nepřipadlo, že by ona zastíňovala Pána Ježíše. Naopak, vedla nás k Němu. Úctě a lásce se dítě od malička učí zcela prostým neumělým způsobem. Snad bych měl uvést seznam míst, kde jsem jako kněz v duchovní správě působil a kde jsem vždy našel mnoho dobrých lidí, ba přátel a dobrodinců. Především to bylo mé kaplanské místo v Kolíně. Toto město s výbornými přáteli jsem si zamiloval i proto, že jsem tam později působil i jako farář. Prvním samostatným místem byla Bystrice u Benešova. Nikdy jsem do té doby, tj. do roku 1975 tam v těch končinách nebyl. Benešovsko, Voticko a Vlašimsko, tam, kde Bystrice leží, je Bohem pohlazený kraj. V totalitních letech jsem tam byl obklopen tolika vynikajícími farníky! Pravda je, že tam byla se mnou moje maminka a lidé ji měli moc rádi. U ní na faře každý našel klid a přijetí. Dalším pastoračním místem byla Praha 7 – Holešovice s farním kostelem sv. Antonína a filiálkou sv. Klimenta. Později i bubenečským kostelem sv. Gotharda. Každou neděli byly kostely s duchovní službou k dispozici pro cca 2.500 lidí. Kostelík sv. Klimenta byl vyhrazen bohoslužbám pro děti. Žel, nemohly se tam v neděli ani všechny děti vejít. Musel jsem proto prosit babičky a dědečky, aby využívali k bohoslužbám prostorného kostela sv. Antonína a u sv. Klimenta uvolnili místa pro děti a jejich dětské mše svaté. Dnes to zní jako pohádka. Z pražských Holešovic jsem v roce 1990 přešel do Dejvic, abych pomohl panu rektoru P. Karlu Pilíkovovi obnovovat Arcibiskupský seminář. Po sedmi letech mě pan kardinál Vlk poslal do již zmínovaného Kolína, mně tak milého a blízkého. Nicméně po třech letech zpět do Prahy k Matce Boží před Týnem. Tohoto místa jsem si velmi vážil. Připadal jsem si tam jako v předněb. V blízkém filiálním kostele sv. Havla býval farářem sv. Jan Nepomucký, pozdější generální vikář pražský. Později mně právě jeden z pražských generálních vikářů s mírným humorem vysvětlil, kdo že je to generální vikář. Ten nic nemůže a za všechno může. Něco z toho jsem zakusil sám ve službě v Českých Budějovicích. U tamních biskupů, zprvu Antonína Lišky a pak Jiřího Paďoura jsem se mnohému naučil a leccos z té humorné definice rád zakusil. V Budějovicích mě zastihla nečekaná zpráva, že mě papež Benedikt XVI. jmenoval litoměřickým biskupem.

A to je ona třetí skutečnost, za kterou Pánu Bohu a vám všem litoměřickým diecézánům děkuji, že mě zde již 15 let trpíte a snášíte. Prožívám farnost, ale i bolestné věci tak, jako každý biskup ve své diecézi, každý kněz ve svých farnostech, a jako každý otec rodiny. Je krásné být duchovním pastýřem a duchovním otcem tolika rozmanitých lidí! Na začátku mé biskupské služby jsem vyřkl biblickou větu jako své biskupské heslo: Ut videam, ať vidím! Prakticky od křesťanské dospělosti se považuji za slepého žebřáka z evangelia, kterého Ježíš nepřehlédl. Byl pro něho připraven učinit cokoli. Ze slepého žebřáka Kristus rázem učinil vidoucího boháče. On v uvědomění si důstojnosti člověka prohlédl a Ježíše Krista následoval. Kam jinam by šel? Za kým lepším by šel?

Drazí bratři a sestry, milí přátelé, v pátek 23. června 2023 v 17 hod. bych vás v litoměřické katedrále, v den mého zlatého kněžského jubilea, rád uviděl, abychom se potěšili, společně Bohu poděkovali a povzbudili se v následování Krista. Těším se na vás. Rád bych vám ještě něco ryze osobního sdělil, ale nechávám si to až na naše červnové eucharistické setkání kolem Pánova oltáře.

Váš + Jan

Veliké množství lidí pak prostřelo své pláště na cestu,
jiní sekali ze stromů ratolesti a stlali je na cestu.
Zástupy, které šly před ním i za ním, volaly:
„Hosana synu Davidovu!
Požehnaný, který přichází ve jménu Páně!
Hosana na výsostech!“

Promluva Mons. Jana Baxanta na setkání zasvěcených osob

Na setkání zasvěcených osob, které se konalo v sobotu 4. února 2023 v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích promluvil k přítomným zasvěceným litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Milí zasvěcenci, sestry a bratři,

předpokládám, že minimálně vždy při duchovních cvičeních se v duchu obnovy vztahů k Bohu a k lidem ptáme sami sebe a soustředíme se ve svých meditacích na **základ** našeho zasvěceného života. Kde jsou prameny a kořeny našeho povolání? Zdroj zasvěcení je zřejmý. Je to Bůh. Ovšem, kde jsme získali vnitřní sílu k tomu, abychom Bohu v jeho projektu zasvěcení dokázali odpovědět jasně a statečně tak, jak to odpovídá dospělému člověku, dospělému křesťanovi/dospělé křesťance a současně pokornému služebníku/služebnici Kristovy církve? Naše zasvěcené povolání totiž má své počátky v lůně církve, tam se i zrodilo a rostlo. Roste až do naší smrti. Pokusme se důkladně pátrat po základu našeho zasvěcení. Nepochybně jsou to příklady světců a světic. Četba, a to rozjímavá četba životopisů těchto Bohem omilostněných osob, není jen ukolébavkou před spaním na noc. Ani to není vyprávění, mající charakter legendy ve smyslu, že se tak mohlo, ale i nemuselo stát. Životopisy svatých a světic, a to především ty, jež jsou podané strážlivým způsobem, jsou svědectvími o schůdnosti cesty následování Krista a současně i nabídkou životních zkušeností těch, kteří vlastně i nám samým prošlapávali cestu za Spasitelem. Vzpomeňme na sv. Ignáce z Loyoly, sv. Terezií z Lisieux, sv. Maxmiliána Maria Kolbeho, sv. Terezií Benediktu od Kříže (prof. Edith Stein), celou řadu našich českých historických světců a světic, ale i těch ze současnosti, nebo z nedávné minulosti sice komunistického útlaku, ale zároveň doby velkých příležitostí trpět, obětovat se, svědčit, dávat heroický příklad křesťanského života. Jistě si sami ve svých rozjímavých vzpomínkách na své zakladatele či zakladatelky řeholních, event. zasvěcených institutů. Studium jejich životů o totální, nikoliv však fanatické vydanosti Bohu a lidem nás jen utvrzuje v tom, že životopisy svatých jsou jakýmsi ojedinelým a živoucím komentářem evangelia Ježíše Krista. Máme-li hledat biblický základ

našeho zasvěcení, pak nelze opominout známé pasáže z Písma svatého, a to jak ze Starého, tak i Nového zákona, prostě z celé Bible. Starozákonní příběhy jsou přece velice působivé tak, jak působivé je Boží slovo, svou mnohdy dramatickostí a dějovým spádem zcela zaujmou a podníti, když ne k okamžitému napodobení, pak jistě k meditacím, a bylo by naší chybou, kdybychom je odkládali na neurčito. Snad až na dobu, kdy budeme mít více času a klidu. Takový čas a takový klid se nedostává, protože čas Boží milosti se nemusí opakovat jen tak podle našeho přání. Pokud ano, pak je to vždy nová příležitost, opět z milosti daná. Ovšem máme právo tyto Bohem poskytnuté, příležitosti nevyužívat? Novozákonní spisy Písma svatého jsou přeplněny podněty k tomu, abychom nově, s obnoveným zaujetím uchopili své povolání. Co se dá připojit ke známým biblickým pravdám: všichni jsme povoláni, ale ne všichni vyvoleni – vezmi svůj kříž a následuj

mne – kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí jej – nemůže být mým učedníkem ten, kdo Boha neklade na první místo – kdo položil ruku na pluh a ohlíží se zpět, nemůže být mým učedníkem – je i někdo, kdo se zříká manželství pro Boží království apod. Jistě má každý z vás svá oblíbená biblická místa a state, verše a kapitoly, na kterých jste kdysi stavěli svou budoucnost, řešili tehdy i svou minulost a vaše současnost drží a odolává právě proto, že světlo Božího slova bylo a je základem vašeho žití.

Uvažujeme o svém zasvěceném povolání. S tím je neodlučitelně spjata charisma vašeho institutu. Víím, že se v současné době, ano i u nás v našich diecézích, tedy v prostoru našich dvou církevních provincií, objevuje a prosazuje důraz na **charisma** toho kterého řeholního společenství nebo institutu zasvěceného života. Domnívám se však, že se to děje poněkud živelně a pak i křečovitě. Vždy se čas od času

zužuje kvůli nedostatku zasvěcených povolání pohled na to, co je zásadní, co je původním posláním a charismatem. Jistě, zakladatelé vnímali svou dobu a reagovali na společenské jevy. Budovali základy svých řeholí a institutů v souvislostech s životem celé církve a stavem lidské společnosti. Nesnažili se takříkajíc „varit“ pouze svou oblíbenou polivčičku bez ohledu na danosti a okolnosti místa svého působení, ale vždy to bylo něco unikátního a čerstvého, co však zapadalo do celkové mozaiky církevní rodiny. Charisma zasvěceného života nemůže existovat izolovaně a žít si pouze svůj vlastní život, bez ohledu na ty a bez zodpovědnosti za ty, kteří žijí mimo zdi zabezpečeného prostoru zasvěcených. Nové charisma bylo vždy novým ohněm Ducha svatého pro dobro celé církve a tento oheň především plál v nositelích nového charismatu a zapaloval potom druhé, aby byli též misijně

zaníceni pro šíření Kristova evangelia a křesťanského životního stylu. Nelze stírat rozdíly v charismatech jednotlivých společenství, neboť v každé době je třeba institutů kontemplativních, akčních apoštolských, charitativně a sociálně sloužících, katechetických a školských. Nemůže však nikde chybět onen základ zasvěcení, prožívaný jednak v intimitě a klauzuru za zdmi kláštera, či na kalvarských kopcích nemocnic a pečovatelských a azylových domů pro seniory a opuštěné, ani na ulicích měst a obcí! Základ je v nadšení, v nepředstíraném elánu, v horlivosti, která stravuje, tedy opět v ohni, který pálí, ale i čistí a hřeje.

Skutečnost zasvěcení je stále **aktuální**. Nedá se překonat a nahradit ničím důležitějším. Denně, neustále je třeba zápalných obětí! Zasvěcené povolání nezestárne, neboť má svůj zdroj v Bohu. Nemůže jej potkat osud vyhoření. Plamen Ducha Božího

nezhasne. Zasvěcené povolání bude vždy moderním avantgardním stylem života.

Je třeba ještě pamatovat na to, že zasvěcené povolání má své **charakteristické rysy**. Vyjmenuji alespoň některé a vy sami si dodejte další, vám důvěrně známé a vyzkoušené. Je to svoboda v rozhodnutí pro první lásku a trvalá ochota obnovovat toto původní rozhodnutí. Nepostradatelná je vytrvalost a věrnost v tom, co jsme Bohu slíbili. Jako standard a habitus zasvěceného života má být skromnost v nárocích, tichost a neokázalost, ochotná pohotovost v přizpůsobování se Ježíši Kristu a nikomu jinému. Světu už vůbec ne. Zasvěcenec nepěstuje světáctví, usiluje o svatost v prostoru světa mezi lidmi, pro něž Kristus také prolil svou krev.

Mons. Jan Baxant
Foto: Martin Davídek

V pátek 13. ledna 2023 se od 4 hodin ráno konala v bazilice Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově poutní mše svatá.

V roce 1866 se zde v tento čas zjevila mladé ženě jménem Magdalena Kade, která byla dlouho upoutaná na lůžku, Panna Maria. Došlo k jejímu zázračnému uzdravení a od těch dob se ve Filipově konají každoročně tyto poutě v hodinu uzdravení.

Hlavním celebrantem letošní pouti byl litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Z německé diecéze Görlitz připutoval biskup Mons. Wolfgang Ipolt. Biskup Jan v promluvě povzbudil přítomné k důvěře v přímělu Panny Marie a k životu z víry. Tato ranní mše svatá trvala asi hodinu a půl a zúčastnilo se kolem čtyř stovek poutníků z Čech, Moravy, Německa, Polska a Slovenska. Během dne se pak konaly ještě další mše svaté.

Panno Maria, uzdravení nemocných, oroduj za nás!

redakce
Foto: Dominik Faustus

V litoměřické diecézi se v průběhu roku 2022 uskutečnilo velké množství oprav kulturního dědictví České republiky. Rozsáhlejší opravy objektů pokračují většinou po etapách v průběhu i několika let. Výběr z větších projektů obnovy v jednotlivých vikariátech přinášíme v připojeném přehledu.

ČESKOLIPSKÝ VIKARIÁT

Brenná	kostel sv. Jana Křtitele	provedena další etapa obnovy ohradní zdi areálu
Brniště	kostel sv. Mikuláše	provedeno zajištění a restaurování stropu - 4. etapa
Česká Lípa	kostel Narození Panny Marie	provedena oprava západní fasády a kamenických prvků
Česká Lípa	budova čp. 124	provedena výměna oken v 1. patře
Česká Lípa	budova čp. 138	oprava kanalizace v přízemí
Deštná	farní kostel sv. Václava	provedena oprava střechy - 5. etapa
Dubá	kostel Nalezení sv. Kříže	provedeno statické zajištění - 2. etapa
Horní Police	areál kostela Navštívení Panny Marie	provedena obnova ambitů
Jablonné v Podještědí	bazilika sv. Vavřince a sv. Zdislavy	celková oprava baziliky - projekt IROP
Jezvė	kostel sv. Vavřince	provedena další etapa obnovy fasády
Kamenický Šenov	fara	provedena oprava vytápění
Kunratice u Cvikova	farní kostel Povýšení sv. Kříže	provedena oprava ostění u hlavního vchodu
Lindava	farní kostel sv. Petra a Pavla	započata oprava střechy věže
Nový Bor	fara	provedena oprava další části elektroinstalace
Nový Bor	kostel Nanebevzetí Panny Marie	provedena další etapa obnovy fasády
Skalice	fara	provedena oprava statiky a ZTI
Stráž pod Ralskem	farní kostel sv. Zikmunda	provedena obnova venkovních fasád - 4. etapa a restaurování výplní otvorů
Zahrádky	kostel sv. Barbory	provedena oprava kříže a makovice
Zákupy	kostel sv. Fabiána a Šebestiána	provedena - 1. etapa obnovy fasády kostela

Jablonné v Podještědí

DĚČÍNSKÝ VIKARIÁT

Arnoltice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	provedena další etapa obnovy fasády kostela
Benešov nad Ploučnicí	kostel Narození Panny Marie	dokončena obnova střechy na věži kostela
Česká Kamenice	kostel sv. Jakuba Staršího	obnovena podlaha na kůru kostela
Děčín - Podmokly	park při kostele sv. Františka z Assisi	provedena větší část revitalizace parku
Děčín - Podmokly	kostel sv. Václava v Rozbělesích	provedena obnova sanktusové věže kostela
Filipov	bazilika P. Marie Pomocnice křesťanů	proveden bezbariérový přístup do chrámu
Krásná Lípa	kostel sv. Marie Magdaleny	provedena 1. etapa obnovy fasády
Markvartice	kaple sv. Kříže	provedena další etapa dostavby kaple
Markvartice	areál kostela sv. Martina	provedena obnova dalších kaplí křížové cesty
Mikulášovice	kostel sv. Mikuláše	obnovena další část střechy kostela
Rumburk	Loreta	provedena 1. etapa obnovy fasády sv. Chýše
Rumburk	kostel sv. Bartoloměje	provedena kanalizační a vodovodní přípojka
Staré Křečany	kostel sv. Jana Nepomuckého	provedena obnova další části
Šluknov	kostel sv. Václava	obnovena první část střechy, obnovena další z vitráží
Šluknov	farní budova	dokončena obnova fasády
Varnsdorf	farní budova	provedeny další práce na obnově farní budovy části střechy kostela
Verneřice	kostel sv. Anny	provedeny další práce na obnově interiéru kostela

KRUŠNOHORSKÝ VIKARIÁT

Bečov	kostel sv. Jiljí	provedena kompletní obnova fasády a statické zajištění sakristie
Český Jiřetín	kostel sv. Jana Křtitele	proveden nátěr části kostela
České Zlatníky	kostel sv. Jiří	dokončena obnova střechy
České Zlatníky	farní budova	dokončena obnova interiéru
Horní Jiřetín	kostel Nanebevzetí Panny Marie	provedena obnova další části interiéru
Kláštevec nad Ohří	kostel Nejsvětější Trojice	provedena obnova fasády průčelí kostela
Litvínov	farní budova	provedena obnova další části střechy fary
Přečápy	kostel sv. Matouše	provedena obnova další části fasády
Údlice	areál fary	zahájena přestavba farní stodoly na komunitní centrum
Vilémov	kostel sv. Mikuláše	dokončeno statické zajištění kostela

Bečov

LIBERECKÝ VIKARIÁT

Dolní Oldříš	kostel sv. Martina	provedena oprava střechy - 5. etapa
Jablonec nad Nisou	ZŠ Opletalova	provedeno zpevnění koruny opěrné zdi
Janov nad Nisou	památník padlým v 1. světové válce	provedena oprava zdi a schodiště u památníku
Křížany	fara	oprava komínu po vyhoření
Nové Město pod Smrkem	fara	instalována nová okna v celé faře
Příchovice	farní budova	obnovena většina střech objektu a provedena rekonstrukce podkroví
Raspenava	kostel sv. Máří Magdalény	provedena obnova střešního pláště - 2. etapa
Smržovka	stodola u fary	provedena výměna krytiny

Příchovice

LITOMĚŘICKÝ VIKARIÁT

Brozany	kostel sv. Gottharda	provedena obnova zvonů
Dlažkovice	kostel sv. Václava	provedena obnova statiky - 1. etapa
Litoměřice	objekt č.p. 2	proběhla první část obnovy interiéru objektu
Litoměřice	Biskupská rezidence	provedena obnova sochařské výzdoby vjezdové brány a dveří do Saly Terreny
Milešov	kostel sv. Antonína Paduánského	provedeny další práce na obnově průčelí kostela
Mlékojedy	kostel sv. Martina	provedena obnova oplocení areálu kostela
Počaply	fara	provedena další etapa obnovy střechy
Stražiště	kostel sv. Václava	provedena další etapa obnovy krytiny kostela
Sutom - Lipá	kostel sv. Bartoloměje	obnovena další část střechy kostela
Štětí	kostel sv. Šimona a Judy	obnovena sanktusová věž kostela
Třebívlice	kostel sv. Václava	provedena poslední etapa obnovy střechy bání věže
Velemín	kostel sv. Václava	obnovena další část střechy kostela
Zahořany	kostel Nejsvětější Trojice	provedena další etapa obnovy průčelí kostela

LOUNSKÝ VIKARIÁT

Bitoveves	kostel sv. Michaela Archanděla	obnovena další část střechy
Blažim	farní budova	obnovena část střechy stodoly
Břežany	kostel sv. Šimona a Judy	provedeno zabezpečení a vyčištění věže
Dolní Ročov	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnovena část sochařské výzdoby průčelí
Kněžice	zvonice	provedena obnova vrat
Kryry	kostel Narození Panny Marie	zahájena obnova střechy
Libčeves	kostel Stětí sv. Jana Křtitele	obnovena část fasády kostela
Liběšice u Žatce	kostel sv. Martina	obnovena část fasády, obnovena poslední vitráž kostela
Lipenec	kostel sv. Václava	obnovena část střechy kostela
Minice	kostel sv. Martina	provedena 1. etapa obnovy kůru a obnova podlahy presbytáře
Nečemice	kostel sv. Bartoloměje	obnovena část podlahy kostela
Počedělice	kostel sv. Havla	obnovena další část střechy kostela
Podbořany	areál fary	provedena oprava střech stodol, nové schodiště na dvůr a oprava Betánie
Raná	kostel Věch svatých	dokončeno statické zajištění kostela, obnovena střecha věže
Siřem	kostel Neposkvrněného početí Panny Marie	obnovena další část fasády, provedeno statické zajištění márnice a obnova její střechy
Soběchleby	kostel sv. Jiří	zahájeno statické zajištění kostela, dokončena obnova střechy
Velká Černoc	kostel sv. Václava	obnovena další část fasády
Vrutek	kostel sv. Jana Křtitele	provedena další etapa obnovy střechy
Žatec	farní budova	obnovena první část střechy objektu

Raná

MLADOBOLESLAVSKÝ VIKARIÁT

Bezdědice	kostel sv. Václava	provedena 1. etapa obnovy krovu kostela
Březno u Mladé Boleslavi	kostel sv. Václava	provedena dílčí etapa obnovy fasády
Jabkenice	zvonice v areálu kostela	provedena další dílčí etapa obnovy zastřešení zvonice
Liběchov	zeď hřbitova	obnovena ohradní zeď hřbitova
Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	pokračování obnovy hodnotného interiéru kostela
Mšeno	kostel sv. Martina	provedena dílčí etapa obnovy fasády kostela
Rejšice	kostel sv. Jana Nepomuckého	dokončení obnovy střech a krovu
Žitovlice	kostel sv. Václava	provedena 2. etapa obnovy krovu a střešního pláště

TEPLICKÝ VIKARIÁT

Duchcov	kostel Zvěstování Panny Marie	provedena obnova další části střechy kostela
Jeníkov	fara	obnova koupelen a toalet
Novosedlice	kostel sv. Valentína	provedena další etapa obnovy střechy
Osek	areál kláštera	dokončena obnova střechy ovčína
Teplice	Červený kostel v Trnovanech	provedena 1. etapa bezbariérového vstupu do kostela
Teplice	kostel sv. Alžběty	provedena kompletní obnova střech bočních přístaveb

TURNOVSKÝ VIKARIÁT

Březina	kostel sv. Vavřína	provedena 2. etapa obnovy zastřešení hlavní věže
Dolní Bousov	kostel sv. Kateřiny	provedení mříží se sítěmi do vitrážových oken
Klášter Hradiště	kostel Narození Panny Marie	provedena 1. etapa obnovy interiéru kostela Narození Panny Marie
Kněžmost	kostel sv. Františka Serafínského	provedena 2. etapa obnovy interiéru
Krásná	sloup Nejsvětější Trojice v areálu	provedeno celkové restaurování
Libáň	kostel sv. Ducha	provedena obnova elektroinstalace
Libáň	fara	provedena výměna kotle
Loukov	kostel Nejsvětější Trojice	provedena 3. etapa obnovy fasády
Mohelnice nad Jizerou	kostel Nanebevzetí Panny Marie	provedena 1. etapa restaurování kamenného pláště kostela
Mnichovo Hradiště	farní areál	provedena obnova pilířové stodoly v areálu děkanství
Osek u Sobotky	zvonice	provedena výměna šindelové krytiny - 1. etapa
Pěnčín (Huť)	kaple sv. Vojtěcha	provedena obnova a restaurování vnitřních omítek
Rovensko pod Troskami	zvonice	obnova nátěru, oprava vnějšího pláště dřevěné zvonice
Řitonic	kostel sv. Štěpána	záchrana a restaurování gotických omítek na fasádě presbytáře
Sobotka	fara	provedena oprava krovu a stropu fary, výměna krytiny, dostavba komínů - 1. etapa
Semily	kostel sv. Petra a Pavla	provedena výměna střešní krytiny - 2. etapa

Rovensko pod Troskami

ÚSTECKÝ VIKARIÁT

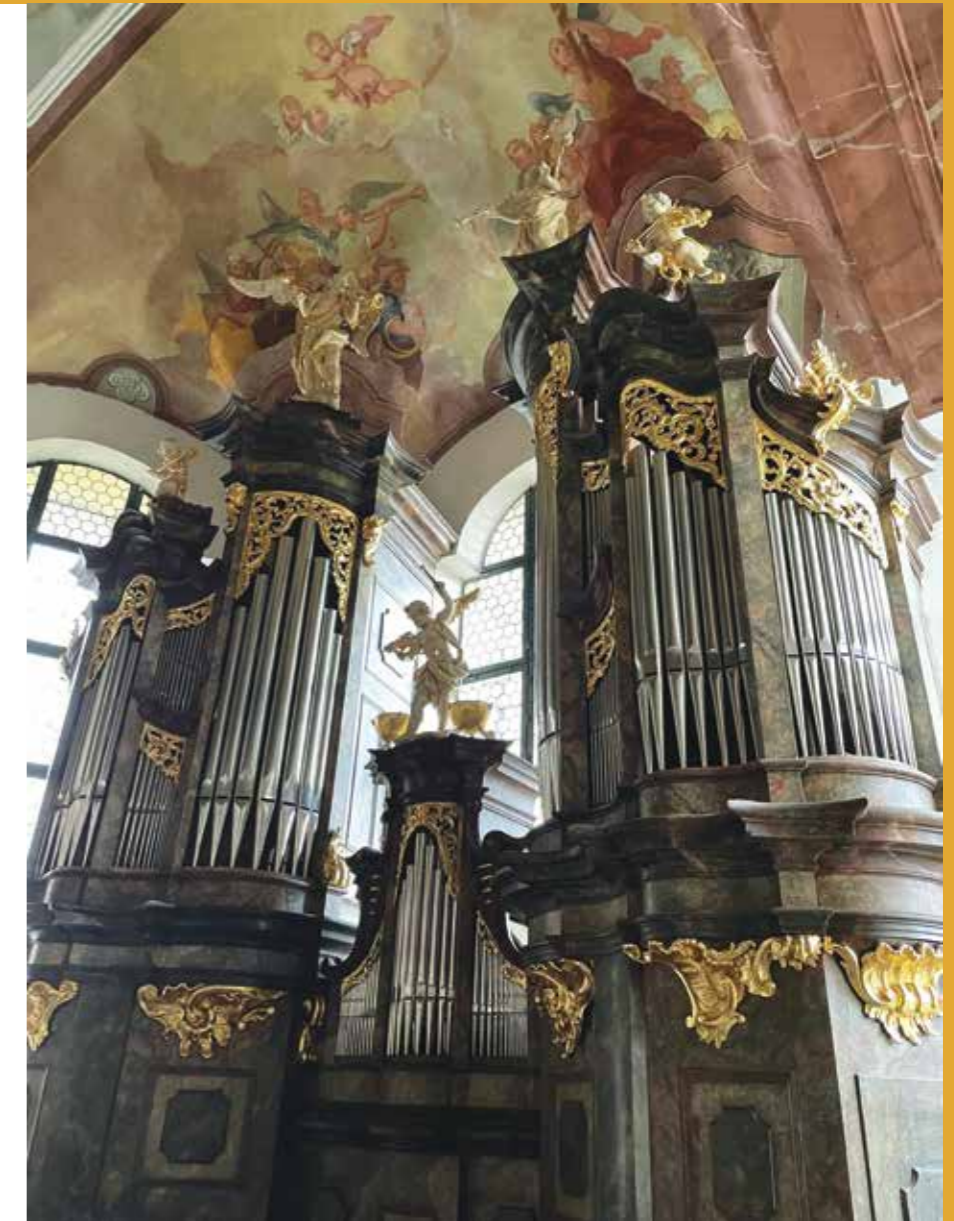
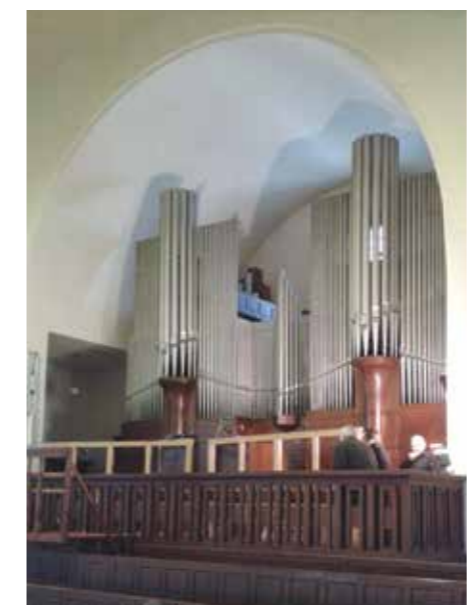
Arnultovice	kostel Všech svatých	provedena celková obnova střechy kostela
Český Bukov	hřbitov	zahájena obnova hřbitova
Chlumec	kostel sv. Havla	provedena obnova dveří kostela
Mojžíř	kostel sv. Šimona a Judy	dokončena obnova střechy kostela
Petrovice	fara	provedena oprava omítek
Skorotice	kostel sv. Václava	provedena 1. etapa statického zajištění
Skorotice	fara	provedena 1. etapa realizace kanalizační a vodovodní přípojky
Ústí nad Labem - Střekov	kostel Nejsvětější Trojice s farou	provedena přípojka vody
Vaňov	kostel sv. Václava	provedeno odvodnění kostela

Zdroj informací: stavební oddělení Biskupství litoměřického, vedoucí stavebního oddělení Tomáš Buřt. Foto: Dominik Faustus

Rok 2022 lze považovat za velmi úspěšný, co se týče obnovy významných varhan. Tyto nástroje je třeba považovat za nedílnou součást našeho národního kulturního a duchovního dědictví a právě v uplynulém roce se podařilo zachránit dvoje varhany, jejichž význam přesahuje rámec litoměřické diecéze.

Úspěšně byla dokončena záchrana největších známých varhan postavených loketským varhanářem Johannem Ignácem Schmidtem na kůru monumentálního barokního kostela sv. Petra a Pavla v Březně u Chomutova. Tento počín lze považovat za malý zázrak, protože nástroj byl již v letech komunistického režimu vandalsky devastován, částečně rozkraden a znečištěn činností hnízdícího ptactva. Nelehkého úkolu se ujalo varhanářství Dlabal + Mettler z Bílska u Olomouce. Postupem prací se zjistilo, že jde o nástroj skutečně zcela mimořádných zvukových kvalit a nenahraditelné umělecké – historické hodnoty. Kromě žehnání zde proběhlo již několik úspěšných koncertů a lze očekávat, že se tyto varhany stanou oblíbeným cílem nejen našich, ale i zahraničních varhaníků. Pro ty, kteří v možnost jejich záchranu už nedoufali, je vše toto významným zadostiučiněním.

Druhým počinem podobného významu byla obnova velkých varhan děkanského kostela Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Jablonci nad Nisou.

Pod opusovým číslem 2535 je postavena krnovská firma Rieger. Se třemi manuály a 43 znějícími rejstříky patří k největším nástrojům v litoměřické diecézi. Traktura je pneumatická, což zvláště v posledních letech před restaurováním přinášelo řadu problémů a mrzutostí. Bylo konstatováno, že životnost systému je prostě a jednoduše u konce a restaurování je v zájmu zachování těchto pozoruhodných varhan nutností. Byl založen nadační fond Jablonecké varhany, jehož duši se stali manželé Kreiselovi, jejichž úsilí ve shánění peněz a navazování kontaktů bylo korunováno úspěchem v podobě záchranu pozoruhodných varhan, jakých u nás není mnoho.

Pro restaurování nástroje bylo zvoleno varhanářství Hermann Eule z Budyšína, které se varhan ujalo pod

vedením uměleckého ředitele Jiřího Kocourka. Problémů k řešení bylo nemálo – především to bylo vskutku extrémní napadení červotočem – nejprve překližkových výplní a ozdobných prvků skříně, odkud se však zhouba v podobě nevelkého hnědého broučka a jeho larev rozšířila i do částí z dřevěného masivu. I to se však podařilo zdárně vyřešit a nyní lze konstatovat, že tyto velmi významné varhany koncertního typu jsou pro několik dalších generací zachráněné.

Radek Rejšek,
diecézní organolog a kampanolog
Foto: archiv autora

Za Vaši finanční pomoc, kterou podpoříte záchranu varhan v litoměřické diecézi, předem děkujeme.

Číslo účtu: 2111822567 / 2700

Kněžské svěcení bratra Bernarda Ondřeje Mléčky, OFM

19. února 2023 - Chrám Panny Marie Sněžné v Praze

V neděli 19. února 2023 v naplněném chrámu Panny Marie Sněžné v Praze, za přítomnosti mnoha spolubratří z dalších klášterů v republice a poutníků nejen z Liberce, přijal z rukou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta kněžské svěcení františkán Bernard Ondřej Mléčka, OFM.

Za tento dar poděkoval slavním primiční mše svaté v sobotu 25. února 2023 v kostele sv. Antonína Paduánského v Liberci-Ruprechticích a v neděli 26. února 2023 v katedrále sv. Václava v Olomouci.

Foto: Dominik Faustus

Přivítání nového děkana v Lounech

O 4. postní neděli 19. března 2023, zvané také Radostná neboli Laetare, v kostele sv. Mikuláše přivítala lounská farnost svého nového děkana, R.D. Lukáše Hrabánka.

Jménem otce biskupa jej do úřadu uvedl kanovník a osobní arciděkan R.D. Werner Horák.

Foto: Jiří Vopálenský

V letošním roce si připomínáme 25 let od obnovení života sester v klášteře a zároveň 20 let od posvěcení klášterní kaple a obnovené části kláštera. Mši svatou celebrou v den výročí v pondělí 30. ledna 2023 emeritní strahovský opat Michael Pojezdný.

Rádi bychom představili doksanskou komunitu premonstrátek. Abychom se lépe zorientovali, tak se vraťme kratičce do historie ...

V roce 1144 přišla do Doksan skupina sester z německého kláštera Dünwald, který je u Kolína nad Rýnem. Byla to kvetoucí komunita, která mohla tuto skupinu sester postrádat a darovat ji pro rozšíření premonstrátského řádu směrem na východ. Dnes jsme svědky spíše rušení klášterů a darovat někam skupinu sester - to si každý moc dobře rozmyslí.

Během těch devíti uplynulých staletí se řeholní život ve své praxi průběžně proměňoval, jak se měnila církev i společnost, a není tomu jinak ani dnes. Naše předchůdkyně pokračovaly v řeholním životě přes období krásná i bolestná až do roku 1782, kdy byl klášter Josefem II. násilně zrušen a sestry byly vyhnány. V té době jich bylo v klášteře 49. Některé z nich se vrátily ke svým rodinám, některé pokračovaly ve společném životě v menších skupinkách. Ale řeholní život v Doksanech se již obnovit nepodařilo. Muselo uběhnout něco více než dvě stě let, než uzrál čas k „návratu“. V roce 1998 se do zdevastované budovy opět začal vracet život.

Jak se dnešní komunita, zejména ty sestry, které to osobně zažily, dívají na rok 1998 a první roky po obnově komunity?

Už to, že k obnově vůbec došlo, považujeme za zázrak. I to, že jsme stále zde a že dílo pokračuje. Od začátku bylo hodně věcí, kterými nám Bůh ukazoval, že nás zde chce a že nás vede. Zpočátku jsme se obávaly, jak nás zde lidé (nevěřící) přijmou. Ale byly jsme velmi překvapené, jak k nám byli velmi vstřícní – na úřadech apod. nás velmi dobře přijali a pomáhali nám. Někteří místní lidé byli vůči nám ostražití, jiní byli rádi, že jsme přišly a že budeme alespoň část areálu rekonstruovat.

Pohled na klášter před rekonstrukcí (r. 1998)

P. Antonín Bradna a mnozí další nám vozili zeleninu a začali nám pomáhat.

Asi ne všechno bylo lehké, ale s odstupem jste schopny se mnohému zasmát. Můžete uvést některé konkrétní oblasti či příběhy, které třeba vyprávíte novým sestrám, když vzpomínáte na začátky v Doksanech?

Ačkoliv čeština a polština jsou podobné jazyky, docházelo někdy k jazykovým nedorozuměním. Např. totéž slovo má v češtině a polštině docela jiný význam – např. čerstvý chléb v polštině znamená starý chléb. Nebo když polská sestra řekla, že někdo šel

Refektář před a po rekonstrukci

do sklepa, znamená to česky, že šel do obchodu. Také vzpomínáme na spousty kvěťáků, které jsme dostávaly a sestra v kuchyni tvořivě vymýšlela nové a nové recepty. Vrcholem jejího umění byl kvěťákový guláš!

V čem vidíte jedinečnost a krásu kontemplativního způsobu života?

To musí člověk objevit sám. Není snadné o tomto mluvit, protože zvenku to vypadá docela jinak než zevnitř. Celý den je průběžně protkáván společnou i osobní modlitbou, probíhá v určité odloučenosti a každá z nás tu krásu objevuje sama svým osobním způsobem.

V čem spočívá obtížnost této formy řeholního života?

Pro každého je to něco jiného – pro někoho odloučenost, vstávání, náročnost vytváření vztahů, mlčení nebo zase aktivnější zapojení se do společného života...

Jak často se ozve někdo, kdo má o tento způsob života zájem? Jaká jsou kritéria pro rozlišování povolání?

Ozývají se – jak Pán Bůh dá. Občas se někdo ozve, ale ne vždy to dospěje ke vstupu. Kromě všeobecných požadavků (věk, prak-

Dnešní pohled na klášter

Foto: Jindřich Zdík Jordánek, archiv kláštera Doksany

tickování křesťanského života, přiměřená lidská zralost, zdravotní stav) je nejdůležitější, zda dotyčnou k tomuto způsobu života a na toto místo volá Bůh. Rozlišování se pak děje v osobním doprovázení a společném naslouchání.

Dnes se často mluví o krizi. Kláštery pukající ve švech jsou dávnou minulostí a nad dnešním stavem křesťanského života visí mnoho otazníků. Volá Bůh nebo nevolá? Slyšíme nebo neslyšíme?

Podívejte, máme jaro. Příroda je nám dobrou učitelkou. Ještě před pár týdny stromy a země vypadaly jako mrtvé. Ale protože poslouchají Boží zákony, jsou teď schopné zhodnotit sílu, kterou v té mrtvé době nashromáždily.

Jaká je bezprostřední současnost? Co se v Doksanech změnilo v posledních letech, co se děje teď a jaké jsou nejbližší plány?

Během více než dvaceti let postupně rekonstruujeme klášter a pečujeme o komunitní život a o vytváření společenství modlitby a práce. Plánů a nápadů máme spoustu. Ale nejprve se snažíme ptát, jaké jsou Boží plány a jestli ty naše jdou stejným směrem. Plánování jde vždy ruku v ruce s nasloucháním tomu, kudy nás Bůh dále vede.

Mše sv. v den výročí svěcení kaple (30. 1. 2023)

Koronavirová krize a s ní spojené omezení pohybu, karantény, izolace nemocných atd. daly mnohým zabrat. Vy máte určitou skrytost a omezení pohybu i kontaktů jako součást své spirituality. Říkám si, že by se kontemplativní sestry mohly rozdělit o recept, jak určitou izolovanost, kterou dnes mnozí trpí, prožít? Co vám pomáhá, abyste si uchovaly zdravý mysl i duše?

Starší sestry říkají, že nejhrošich je prvních dvacet let, a pak už to jde samo. Mladší si zpívají písničku: „Ještě krok, jeden krok, dej sílu pro jeden krok.“ Když se někdo ocitne v izolaci, určitě mu pomůže, když do svých dnů vnese řád. O něj se opíráme i my. A všechny sestry svorně doporučují pravidelnou zpověď. Nebo hledat další způsoby, jak být v kontaktu se svým nitrem, s Božím milosrdenstvím a s přáteli. Všichni potřebujeme čerpat pro své duše pokoj.

S čím byste se chtěla rozdělit na závěr?

Mám moc ráda slovo „naděje“ a to, co znamená - tedy věřit v to, co ještě nevidíme. Věřit v život tam, kde všechno vypadá jako umírající. Věřit v úrodu tam, kde roste spousta plevelů. Bůh mluví a volá i dnes. Co nám dnes říká? K čemu nás dnes zve? Je čas pokorně unést tíhu umírání, aby mohlo přijít nové jaro? V době Samuely bylo Boží slovo slyšet jen zřídka, výjimečně. To není tragédie. Tragédie je neuslyšet nebo uslyšet a stejně si to udělat po svém. Moc bych přála sobě, našemu klášteru i církvi, abychom zaslechli dnes Boží hlas a žili věrně z naděje, která je přesvědčením o věcech, které (dnes ještě) nevidíme.

Na otázky připravené Jindřichem Zdíkem Jordánkem O.Praem. odpovídala sestra Augustina, představená doksanského kláštera, s nápovědou ostatních sester.

Téma správy církevního majetku bylo, je a bude hojně diskutovanou, citlivou a problematickou záležitostí. Je třeba objektivně přiznat, že od tzv. církevních restitucí se jednotlivá (arci)biskupství, farnosti a další církevní právnické osoby v České republice nachází v naprosto nové situaci a stále se svou novou roli učí a poznávají ji. Dílčím způsobem by k tomu snad mohl přispět i následující text, který se v nutné zkratce a spíše v obecné rovině (neboť vždy existovaly případy, které se vymykaly většině) snaží přiblížit problematiku správy církevního majetku v českých zemích v historické perspektivě.

Patronátní právo, jeho okolnosti a důsledky

V českých zemích se prvními křesťany v 9. a 10. století stávali nejprve příslušníci společenských elit. Bylo tedy jen přirozené, že první kostely se stavěly v místech, kde tyto elity sídlily, tedy v prostorech raně středověkých hradů, které se později rozrostly v města (v naší diecézi např. Bílina, Mladá Boleslav či Žatec). Velmož, který daný kostel vybudoval, také vcelku automaticky určoval, kdo v něm bude vykonávat kněžskou službu a zároveň mu zajišťoval základní živobytí. Až ve 13. století dosáhl pražský biskup Ondřej toho, že mohl tento proces jmenování kněze schvalovat, resp. mohl ho v případě vážných důvodů (morálka, nedostatečné vzdělání) zrušit. Zde má své počátky tzv. patronátní právo, které se pro dalších sedm století stalo klíčovou světskou normou pro existenci církve v českých zemích. Ten, kdo si chtěl u svého kostela ustanovit kněze, musel zajistit jeho živobytí a zároveň musel zabezpečovat důstojný stav kostela samotného i jeho vybavení, za což mu příslušelo právo tohoto kněze s biskupským schválením vybrat, mít během bohoslužeb vyhrazeno v kostele čestné místo (pozdější šlechtické oratoře, lavice pro městskou radu atd.) a být zde také v exkluzivním prostředí poblíže oltáře s ostatky svatých pohřben. Toto právo bylo fakticky neoddělitelnou součástí panství a přecházelo na další jeho vlastníky. Patronem (světským, v rámci systému patronátního práva) daného kostela se tak mohl stát šlechtic (či jeho žena často ve vdovském stavu), město, klášter či v rámci svých statků i (arci)biskup.

S patronátním právem jsou úzce spojeny také dva pojmy – obročí (beneficium) a záduší. V obou případech se jedná o dobové označení majetků či lépe řečeno majetkových podstat (souboru majetku a práv), neboť do obročí, z něhož byl živ příslušný duchovní správce, i do záduší, které představovalo majetek kostela, byly vedle klasického pozemkového vlastnictví, resp. výnosů z něho plynoucích, započítávány také četné platy, naturální příjmy či výnosy z různých finančních operací, nejčastěji půjček kapitálu. Za klíčové lze však považovat to, že tyto dvě majetkové podstaty byly přísně oddělené a neslučitelné.

Záduším disponoval každý kostel (i filiální, místy je doloženo i u významnějších kaplí), který byl pojímán – dnešní terminologií řečeno – jako samostatná právnická osoba. Správa záduší pak s ohledem na patronátní právo příslušela duchovnímu správci i úřednímu aparátu příslušného patrona. Obdobné právní postavení mělo i obročí (beneficium), příslušné vždy ke konkrétní farnosti (odtud tedy pochází také někdy užívaný pojem beneficium, který je používán synonymně k pojmenování místa, resp. úřadu v duchovní správě), avšak vrchností daleko méně kontrolované.

Obročí a jeho proměny

Původ obou majetkoprávních podstat je poměrně komplikovaný a velmi individuální. Obecně lze ale říci, že zádušní jmění, které kostel získával především z darů patrona a dalších dobrodinců, tkvělo zejména v pozemkovém vlastnictví a v jádru se příliš neměnilo. Oproti tomu beneficium bylo dosti tvárné a takřka farnost od farnosti odlišné. Některá beneficia disponovala rovněž značným pozemkovým vlastnictvím a žila z jeho výnosů, jiná byla závislá na právně pojištěném pravidelném příspěvku patrona ve formě financí či častěji naturálií – otopného dřeva, obilí, piva atd. – které se pak v 19. století často převáděly na finanční rentu. Kromě toho se do beneficiálních příjmů započítaly také desátky a štolové poplatky, tedy dary mající spíše formu obvyklého poplatku, který odevzdával

Zádušní účty farního kostela v Křešicích u Litoměřic z konce 17. století

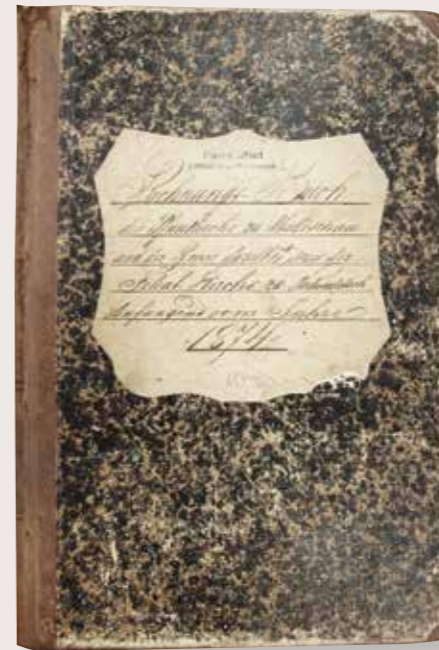
věřící za církevní úkon, vesměs svátost, při němž kněz používal štolu. Přínejmenším od 18. století pak vzrůstal význam různých nadací. Ty byly zakládány různými zbožnými věřícími, kteří obvykle prostřednictvím testamentu odkazovali kostelnímu záduší sumu, z jejichž úroků (někdy byl odkázán i pozemek a úroky zde suplovalo pachtovné či jiný výnos z pozemku) pak byly celebrovány mše na jimi deklarované úmysly, vesměs se jednalo o zádušní bohoslužby za příslušníky jejich rodin. Za každou takovouto mši pak celebrujícímu knězi příslušela odměna (v baroku přínejmenším v hodnotě 30 krejcarů), další menší částky pak mohl obdržet také varhaník, ministranti, hudebníci, někdy i místní chudí.

Za klíčové však lze považovat, že bez dostatečně zajištěného obročí nemohla být založena žádná farnost, přičemž v barokní době muselo budoucí beneficium zajistit knězi roční příjem přínejmenším v hodnotě 300 zlatých (tzv. kanonická porce). Dobře to ilustruje případ farnosti Markvartice na Děčínsku. Příjmy faráře zde na počátku 18. století dosahovaly zhruba 390 zlatých, přičemž jejich zdrojem bylo vlastní hospodaření na obročních polích, desátek od věřících v podobě obilí, naturální deputát od vrchnosti (pivo,

chleba, vejce) a dílčí příjem z nadace pro kaplana (z ročního příjmu této nadace, který činil 240 zlatých, mu musel dát 100 zlatých a postarat se mu o byt, stravu a topení), nadačních mší a štolových poplatků. Když pak byla v roce 1725 od Markvartic oddělována nová farnost Huntířov, znamenalo to nemalý problém, neboť i pro jejího duchovního správce bylo třeba zajistit příjem přes 300 zlatých ročně. Makrvartický farář tak přišel o více jak polovinu svých polí, neboť ta původně patřila ke středověkému huntířovskému beneficium, a také se mu zkrátily příjmy z desátků a štol, které huntířovští farníci nyní odváděli vlastnímu duchovnímu správci, přičemž další část jeho příjmů saturovala především patronátní vrchnost. Jako náhradu za tyto škody měla vrchnost poskytovat markvartickému faráři každoročně 20 sáhů palivového dřeva a hotovostní rentu 25 zlatých. Litoměřický biskup naopak zprostředkoval roční příjem 70 zlatých z tzv. solní pokladny, což byl fakticky nepříliš dobře fungující státní fond pro obnovu farní sítě v pobělohorských Čechách. Církevní reformy Marie Terezie a Josefa II. se zásadním způsobem dotkly také beneficiálních příjmů. Státním nařízením bylo určeno, že samostatné duchovní správy (obvykle tzv. lokální kaplanství – lokálie, ale někdy i samostatné farnosti) měly vznikat ve všech obcích, které měly alespoň 700 obyvatel a byly vzdáleny více než hodinu

Přehled peněz vypůjčených na 4% úrok ze záduší kostela v Sutomi z roku 1773

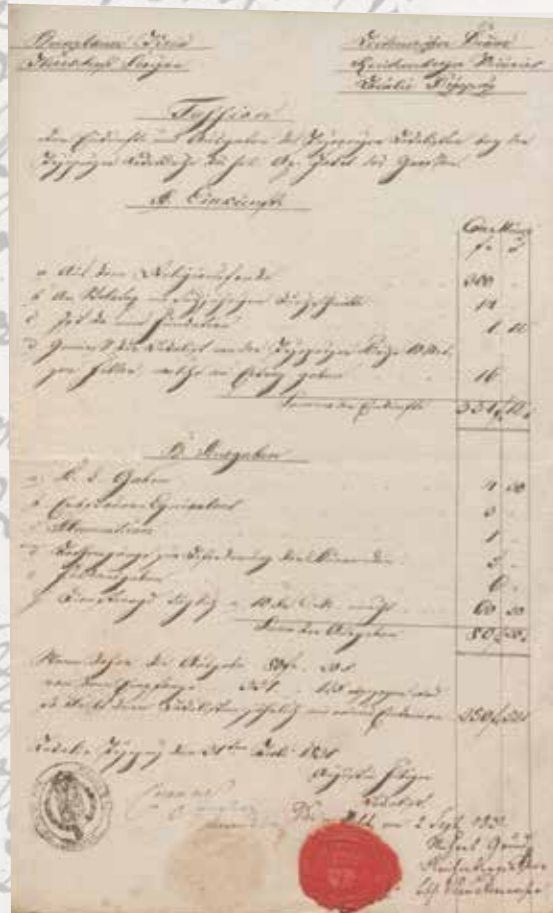
Přední deska knihy zádušních účtů kostela v Milešově z let 1874-1908

chůze od dosavadního farního kostela, přičemž v takovýchto případech – a bylo jich v naší diecézi přes 80 – byl příjem duchovního zcela či částečně (což vycházelo z dohody s příslušným světským patronem) hrazen z tzv. Náboženského fondu, do něž byly naopak shromážděny majetky zrušených klášterů a náboženských bratrstev. Z téhož fondu byly v 19. století kněžím, jejichž beneficiální výnosy klesly pod zmíněnou kanonickou porci (mj. i kvůli umenšení příjmů z osad přidělených k nově vzniklým farnostem), hrazeny doplatky, aby dosáhly původní sumy. Jednalo se o tzv. kongruu, která pak postupně přibývala na významu, byla regulována zákony a mnohde přesáhla i původní beneficiální příjmy. Vyplácení státní kongruy také vycházelo z toho, že duchovní vedli pro státní potřeby matriční knihy (matriky byly již v roce 1774 jednostranným státním rozhodnutím označeny za veřejné knihy a stát měl od té doby klíčovou roli v určování jejich obsahu – např. po roce 1781 vedli katoličtí kněží několik desítek let matriky pro tolerované nekatolické církve i pro židovské obyvatelstvo; odnětí matrik v roce 1950 bylo v tomto kontextu přínejmenším z hlediska státní správy naprosto legální, protože se duchovenstvu pouze odebrala pravomoc, kterou na něj stát delegoval) a v první polovině 19. století pak fakticky sloužili jako nejnížší státní úředníci, neboť byli po-

vinni vykazovat různé populační, zdravotní a sociální hlášení o své farnosti a z kazatelny vyhlášovat státní nařízení. Ačkoliv tyto povinnosti po roce 1850 postupně odpadaly a duchovní sloužili státu již „pouze“ v matriční oblasti a jako učitelé náboženství (což nebylo vnímáno jen jako katechetický prostředek, ale i jako určitá forma státní výchovy), kongrua zůstala důležitou součástí beneficiálních příjmů dalších 100 let. Například v Přepeřích u Turnova dosáhl v roce 1882 roční příjem obročí 503 zlatých 98 krejcarů, z čehož 65 zlatých 44 krejcarů činil výnos z pachtu beneficiálních polí, 72 zlatých 45 krejcarů doplně vyplácený ze záduší (tento příspěvek z tamního bohatého záduší byl podmínkou, s níž byla tamní farnost zakládána), 20 zlatých 89,5 krejcaru přinášely štolové poplatky, 30 zlatých 19,5 krejcaru pak mešní nadace a celých 315 zlatých tvořila kongrua, která tedy představovala více jak 62 % celkových příjmů.

Záduší a zádušní hospodaření

Zatímco beneficiální příjmy byly v každém roce postupně vypláceny duchovnímu a po uhrazení nutných výloh, mj. daně z nemovitosti či dalších poplatků, bylo jen na jeho libovůli, jak s nimi naložil, záduší představovalo obvykle větší majetkovou základnu, která byla ideálně koncipována tak, aby z ní bylo možné kostel a případně i příslušnou faru průběžně udržovat a jednou za čas s přispěním vrchnosti také kompletně opravit. Jak již bylo zmíněno, tradičním základem zádušního majetku bylo pozemkové vlastnictví, přičemž příslušný duchovní na těchto pozemcích buď sám hospodařil (proto je součástí mnoha starších far nemalé hospodářské zázemí v podobě stodol a chlévů), nebo je propachtovával, což byl způsob, který začal od 19. století převládat. Nezanedbatelný příjem také pocházel ze hřbitovních poplatků na zádušních hřbitovech, okrajově lze zmínit prodej posvěcených svíček, devocionálií atd. Příslušné zisky pak byly vydávány na běžné provozní záležitosti kostela, mezi něž patřilo primárně zajištění potřeb pro liturgii (mešní víno, hostie, svíčky), výplata kostelních „zaměstnanců“ (varhaník, hudebníci, kostelník), základní údržba mobiliáře kostela a fary i staveb samotných, úhrada daní a státních po-

Priznání (fase) příjmů obročí přepeřského lokálního kaplana z roku 1831

platků, v pozdějších dobách pak platby za pojištění či za elektřinu. Mnohá záduší, zvláště při městských, poutních či jinak významných chrámech, někdy ale shodou historických okolností i při menších vesnických kostelech, v běžných letech vykazovala přebytky svého hospodaření, které pak byly utráceny při významnějších stavebních opravách kostelů a far. Jak ale svědčí již ze 16. století dochované zádušní účty, představovaly finanční přebytky v zádušním hospodářství základ pro další „finanční aktivity“.

Primárně se jednalo o úročené půjčky, neboť již od středověku bylo takového hospodaření církevních institucí běžné, přičemž za křesťanský úrok byla považována sazba do 10 %, vesměs bývala mírně nižší a v raně novověkém českém prostředí se vesměs ustálila na 5 či 6 %. Ze zádušních prostředků si půjčovali především sami farníci, kteří v rámci dědického řízení museli ze zděděných nemovitostí vyplácet své sourozence a další dědice, k čemuž neměli dostatečnou hotovost a získávali ji právě takto u blízké a důvěryhodné instituce. Nejednalo se zpravidla o vel-

ké částky, naopak doba jejich splácení trvala často až několik desítek let (a mohla se dědit na další generace) a běžně zaopatřené záduší tak evidovalo takovýchto půjček až několik desítek. Postupem času se přidávaly i jiné typy půjček větším institucím, jedincům i třeba samotnému šlechtickému patronovi, od druhé poloviny 18. století pak přibývaly tzv. kapitálie, z dnešního pohledu se jednalo o cenné papíry. Jednotlivá záduší si pořizovala v dřívě většině státní či zemské dluhopisy, případně vkládala své podíly do lokálních spořitelců a podobných menších finančních ústavů, jiné půjčky či druhy podnikání byly ze strany nadřízených církevních orgánů i státní legislativou omezené. Zvláště v 19. století pak bylo běžné, že ačkoliv celkové zádušní jmění mohlo dosahovat několika tisíc zlatých, pouze několik set zlatých bylo k dispozici v hotovosti a valná část byla vázána v různých „kapitáliích“ a půjčkách. Z uvedeného nepřímo vyplývá,

že model, který se v českých zemích prosadil v 16. století, a který počítal s tím, že zádušní jmění spravují ve spolupráci s farářem tzv. kostelníci, někdy označovaní přesněji jako zádušní starostové (Kirchenvättern), tedy pověření zástupci farníků, nebyl kvůli náročnosti zádušního hospodaření dlouhodobě udržitelný a těmto osobám postupně zbyla jen základní péče o kostel. Jednalo se však o postupný proces, v němž si svá práva uzurpoval především patron z titulu své zodpovědnosti za řádné zádušní hospodaření – jeho motivace byla v tomto směru poměrně jednoduchá, neboť špatně hospodařící záduší by mu v budoucnu způsobilo vyšší výdaje v povinné (spolu)pěči o kostelní a farní budovu. Zádušním starostům (kostelníkům) tak byly postupně svěřovány jen menší sumy dostačující na úhradu běžných režijních výdajů a v 18. století byla již drtivá většina kostelních pokladen uložena ve vrchnostenských kancelářích na zámcích či dalších správních objektech, přičemž příslušný kněz disponoval obvykle také jedním klíčem. Vrchnostenští účetní rovněž

vedli zádušní účty, neboť jejich složitou strukturu již kostelníci či vesničtí kantoři nemohli zvládat, přičemž originál účetní knihy zůstával u patrona a na faře měl duchovní k dispozici každoročně doplňovaný duplikát. Farář tak nebyl pánem zádušního hospodaření a mimořádné výdaje, související s např. s většími opravami, mu byly schvalovány patronátním úřadem. Podpis faráře a okrskového vikáře na konci každoročního zúčtování byl tak do jisté míry jen kontrolní a schvalovací.

Obdobně jako patronátní účetní poskytovali farnostem své služby také patronátní stavební kanceláře, a proto jsou dnes četné stavební plány ke kostelům a faram uloženy v archivních fondech příslušných panství, resp. velkostatků. Bylo tedy jen přirozené, že projekty na opravy či novostavby církevních objektů byly vytvářeny těmi samými architekty, kteří stavěli zámky a další vrchnostenské objekty a přirozeně tak vytvářeli dosud mnohde ještě dochovanou jednotnou architektonickou tvářnost našich historických sídel i celé krajiny. Ohledně oprav kostelů a far je nutné zmínit také tzv. konkurenční právo, které předpokládalo, že na takovéto stavební akci se primárně podílí záduší za podpory patrona, ale své dílčí příspěvky poskytnou (dle svých možností a počtu obyvatel) také jednotlivé přífařené obce, jejichž obyvatelé do kostela dochází. Tento systém užívaný od závěru 18. století nalezl uplatnění zejména po roce 1850, narážel však na mnohé limity a dojednání vhodného kompromisu mezi uvedenými subjekty bylo vždy dlouhodobou záležitostí.

Praxe nakládání se zádušním majetkem prodělávala v čase dílčí změny, ale základním principem, který byl stvrzen i rakouským zákonem z roku 1874 o vnějších poměrech katolické církve, zůstávalo, že zádušní majetek má být nedotknutelný a sloužit k získávání výnosu, z něhož se pak měly hradit příslušné výdaje. V naléhavém případě, kdy kostel např. vyhořel, fungovala v rámci jednoho patronátu solidarita (byť mnohdy nařízená patronem) a z ostatních záduší byla tomu postiženému poskytnuta standardní úročená půjčka na nutnou opravu. Případný prodej zádušního (ale i obročního) pozemku byl výjimečný, přistupovalo se k němu jen z důvodů „vyšších“ zájmů (např. stavba silnice) a musel být schválen patronem a (arci)biskupskou konzistoří.

Od patronátního systému po současnost

Systém hospodaření s církevním majetkem a hospodářského zabezpečení církve (pokud bychom měli použít tento moderní termín) v českých zemích od nejpozději 17. do poloviny 20. století lze charakterizovat především jako – z dnešního pohledu – poměrně složitý. Jeho základní premisou bylo oddělení majetku sloužícího pro opravy kostela a fary od majetku určeného pro výživu duchovního – obě majetkoprávní podstaty na sobě byly takřka nezávislé a jejich příjmy a výdaje neslučitelné. Zatímco beneficiátní příjmy byly složené z mnoha různých oblastí (farníci, patron, stát) a byly proměnné v čase, zádušní majetek byl vesměs stálý. Klíčovou rolí ve veškerém zádušním hospodaření hrál patron. (Arci)biskupství příslušela pouze kontrola a dohled, samotné hospodaření ale ovlivňovat nemohlo a nad duchovními vykonávalo pravomoci takřka pouze v duchovních záležitostech. Opomenout pak nelze ani lokálnost celého systému – krom státem vyplácené kongruy bylo záduší i beneficium finančně soběstačné a nezávislé, resp. případně spolufinancování nutné např. při opravách kostelů se řešilo jen v omezeném regionu, kde fungovaly osobní vazby.

Z hlediska litoměřické diecéze je ještě nutné zmínit situaci, do níž se řada farností dostala v roce 1938, kdy byla v důsledku mnichovské dohody diecéze rozdělena na „českou“ (později protektorátní) a „německou“ část, která se stala součástí Říšské župy Sudety a která se ocitla v komplikované právní situaci, kdy v ní neplatily ani československo-vatikánské ani německo-vati-

kánské dohody o fungování církve. Krom jiného se tento problém projevil v tom, že zde přestal existovat tzv. veřejný patronát, což znamenalo, že u kostelů a far, kde byl patronát vykonáván veřejnou institucí, např. zmíněným Náboženským fondem (pozdější Náboženskou maticí) či státními statky (což nebylo po 1. pozemkové reformě na počátku 20. let 20. století neobvyklé), nebyl nucen své závazky k beneficiím a záduším vykonávat, což se nejvíce projevilo v nevyplácení kongruy. V sudetské části diecéze tak byly zavedeny tzv. farní kostelní rady (Pfarrkirchenrat), které byly s duchovním správcem spoluzodpovědné za církevní majetek a od věřících byl (povinně) vybírán dobrovolný příspěvek na zabezpečení chodu farnosti. Tento unikátní model byl funkční i v těžkém válečném období, byť nejsme schopni zhodnotit jeho možné dlouhodobější trvání.

Zásadní změnu v oblasti církevního majetku přinesl až nástup komunistického režimu v roce 1948. V první řadě se jednalo o zákon č. 46/1948 Sb., na jehož základě bylo jednotlivým farnostem zabavováno pozemkové vlastnictví. Formálně se sice jednalo o výkup, ovšem v příslušných dokumentech (výkupových výměrech) bylo jasně napsáno, že k určení ceny dojde později, což se nikdy nestalo. Zcela zásadní (a na rozdíl od předchozího již nevrátný) byl zákon č. 218/1949 Sb. o hospodářském zabezpečení církve a náboženských společností státem, který kompletně zrušil dosud fungující patronátní systém a nastolil zcela nové pořádky. Stát zákonem deklaroval, že na sebe přebírá veškeré patronátní povinnosti (jimž však v dalších 40 či spíše

60 letech zdaleka nedostal), a zároveň zajistil duchovním stále a rovné platy hrazené plně ze státního rozpočtu, čímž je dostal zcela do područí státní moci, která jako jediná určovala, kdo dostane souhlas k „výkonu duchovenské činnosti“. Během několika málo měsíců byla církvi zabavena drtivá většina pozemkového vlastnictví (farnostem zůstaly farní objekty, zahrady, hřbitovy a drobné kousky luk či dalších pozemků v maximální celkové výměře 1 hektaru na právnickou osobu) a zestátněny byly rovněž veškeré kapitálie (tj. cenné papíry), včetně nadačního jmění. Pečlivě a dlouhodobě budovaný systém vzal v krátké době za své a nebyl již nikdy obnoven.

Po roce 1989 se situace ve sledované oblasti změnila jen částečně. Patronátní systém nebyl a ani nemohl být obnoven. Obsazení farností se stalo výhradně věcí diecézního biskupa, plat duchovních i dalších pracovníků byl sice zasílán z biskupství, ale jednalo se fakticky jen o „přeposlané“ státem poskytnuté finanční prostředky. O vlastním hospodaření církve nemohla být takřka řeč. Vše se zásadním způsobem změnilo s tzv. církevními restitucemi před 10 lety, kdy se z valné části podařilo vymoci od státu navrácení nemovitostí zabraných po roce 1948. Za nevydané pozemky ale i za zmíněnou nevydané „kapitálie“ (jejichž hodnotu nemožno možné přesně vyčíslit) jsou v omezené a částečně sporné míře (jednalo se však o nutný kompromis) vypláceny náhrady. Celková situace je ovšem zcela jiná, než před rokem 1949. Chybí zde onen patron a jeho správní aparát. Dovolují si však tvrdit, že byl (více či spíše méně vědomě a na základě přirozených potřeb farností) nahrazen biskupstvím, které zajišťuje podobně, jak bylo popsáno výše, zpracování složitých účetních operací, pomoc s opravou sakrálních objektů, dohled nad hospodařením nad majetkem i další odborný „servis“. Zároveň se však dostalo do situace, která je pro něj také zcela nová, neboť plní roli instituce, která je farnostem nadřazena jak v duchovních, tak i materiálních záležitostech.

Mgr. Martin Barus
archivář Biskupství litoměřického

Foto: archiv Biskupství litoměřického

Inventář kostela sv. Jakuba v Přepeřích z roku 1882, jehož správnost potvrzoval nejen příslušný farář Jan Tyrichtr, ale také okrskový vikář Josef Němeček a patronátní komisař Alois Göbl, tedy úředník příslušné pozemkové vrchnosti, v tomto případě knížecího rodu Rohanů ze Sychrova

Ohlédnutí za varhanním koncertem v kostele Nalezení sv. Kříže v Liberci

V pátek 11. listopadu 2022 se od 19.00 uskutečnil v kostele Nalezení svatého Kříže v Liberci varhanní koncert u příležitosti 130letého výročí od postavení varhan firmou Rieger. Koncert se konal pod záštitou hejtmána Libereckého kraje pana Martina Půty a za podpory Římskokatolické farnosti arciděkanství Liberec - R.D. Mgr. Radka Jurnečky, arciděkana libereckého, Biskupství litoměřického a J. Exc. Mons. Mgr. Jana Baxanta, Biskupa litoměřického, a firmy VGD, s. r. o. - Ing. Jana Šumy.

Pozvání přijal jeden z nejlepších mladých varhaníků na světě - Lukas Hasler.

Vybral program přímo „na míru“ nádherným, cenným, romantickým varhanám, na kterých nejlépe vyniká díla Felixe Mendelssohna-Bartholdyho, německých romantiků, ale překvapivě i raná a vrcholná díla Johanna Sebastiana Bacha. Od Felixe Mendelssohna-Bartholdyho zaznělo Preludium a fuga d moll, op. 37/3, Preludium a fuga G dur, op. 37/2 a Sonáta A dur, op. 65/3. Na programu byla taktéž rozsáhlá soná-

ta klasicistního skladatele Wolfganga Amadea Mozarta - Sonáta G dur, KV 283 (pro dva klavíry upravil Edvard Grieg a pro varhany Lukas Hasler). Na závěr zaznělo Bachovo Preludium a fuga D dur, BWV 532 z jeho raného období.

Po závěrečném taktu fugy nastala chvíle ticha, po které se kostelem rozezněl mohutný a neutuchající potlesk. Následoval přídavek - Boléro de concert od Louise Jamesa Alfreda Lefébure-Wélyho. Po přídavku byl ještě větší a delší potlesk - vestoje. Kostel byl plný nadšených návštěvníků. Od mnohých z nich byla slyšet slova chvály a nadšení.

Díky velkému množství pozitivních reakcí nadšeného publika jsme se rozhodli uspořádat v letošním roce další koncerty tohoto skvělého interpreta, na které vás tímto srdečně zvou.

Koncerty se uskuteční - 16. června od 19.00 v arciděkanství kostele sv. Antonína Velikého v Liberci u příležitosti žehnání nově opravených varhan, 18. června od 17.30 v kostele sv. Kryštofa v Kryštofově Údolí a 23. června od 19.00 v libereckém kostele Nalezení sv. Kříže.

Lukáš Duda, varhaník

Varhany v kostele Nalezení sv. Kříže postavila pod opusovým číslem 362 v roce 1892 firma Rieger z Krnova. V současné době patří mezi jedny z nejlepších varhan severních Čech a jedny z nejcennějších varhan z tohoto období firmy Rieger.

Zpřístupnění baziliky ve Filipově pro pohybově znevýhodněné

Na začátku roku 2023 se podařilo zpřístupnit boční vchod do baziliky Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově. Pohybově znevýhodnění poutníci se tak mohou lépe dostat na místo, které je spojené se zázračným uzdravením při mariánském zjevení v roce 1866. Kéž i oni jsou na přímluvu Matky Boží uzdraveni či posílněni při nesení svého kříže. V další fázi je plánováno doplnění zábradlí, které bude také pomoci pro ty, jenž potřebují oporu. Panno Maria, uzdravení nemocných, oroduj za nás.

Koncert pro Cestu 121

V neděli 8. ledna 2023 se od 16 hodin konal v kostele sv. Petra a Pavla na Mělníku koncert sboru CHRAPOT na podporu dobročinné organizace Cesty 121, která pomáhá stárnoucím kněžím a kněžím v nouzi. Výtěžek z dobrovolného vstupného je určen na podporu Cesty 121.

Více na: cesta121-cz.doyle.netservis.cz/

Tříkrálový průvod v Mnichově Hradišti

V neděli 8. ledna, při společné bohoslužbě v děkanství kostele sv. Jakuba v Mnichově Hradišti, oslavili místní farníci svátek Křtu Páně a odpoledne si ještě připomněli slavnost Zjevení Páně tradičním průvodem Tří králů. Poté, co účinkující připravili ve farní „kočárovně“ průvod s ministranty, hudbou a třemi králi na velbloudu Bakovi a konících, vyrazil na náměstí, kde již čekal početný zástup zdejších občanů a dětí, kteří se těšili na příjezd Kašpara, Melichara a Baltazara. Poté co Králové všechny uvítali a povínovali hojnost Božího požehnání všem účastníkům a celému městu, směřoval celý zástup zpět na farní zahradu, kde se přítomní naposledy poklonili Jezulátku u živého betléma.

Pro účastníky bylo připraveno pohoštění, zazpívali si tradiční koledy a již nyní se těší na další milé společné akce pro širokou veřejnost na hradištské faře, která je místem společného setkávání pro farníky a všechny, kteří chtějí vytvářet milé sousedské a přátelské vztahy na základě zdravých křesťanských hodnot.

Tři králové navštívili Dómský pahorek v Litoměřicích

V pátek 6. ledna 2023 vinšovali štěstí a zdraví tři králové litoměřickému biskupovi Mons. Janu Baxantovi a zaměstnancům biskupské kurie na Dómském náměstí v Litoměřicích. Vysloužili si za to štědrá koledu, kterou si pro Tříkrálovou sbírku odnesli v kasičce označené logem Charity Česká republika. V dopro-

vodu ředitelky Diecézní Charity Litoměřice Mgr. Karolíny Wankovské nejdříve navštívili biskupskou rezidenci, kde je obdaroval a pohostil otec biskup Jan Baxant, poté zavítali na úřad litoměřického biskupství. Koledu pro tři krále strádali zaměstnanci biskupství do kasičky umístěné v recepci úřadu a také letos se jednalo o částku několika tisíc korun.

Tříkrálový koncert v litoměřickém kostele Všetech svatých

V pátek 6. prosince 2023 se od 19.15 hodin konal v kostele Všetech svatých v Litoměřicích Tříkrálový koncert, který pořádala Diecézní charita Litoměřice. Před koncertem sloužil litoměřický děkan J.M. can. Józef Szeliga mši svatou za charitní dílo. Na koncertě, který se konal pod záštitou litoměřického biskupa, vystoupili žáci varhanní třídy ZUŠ Litoměřice a pěvecké sbory Puellae Cantantes a Cantica Bohemica. V úvodu přítomné návštěvníky koncertu přivítala ředitelka Diecézní charity Litoměřice Mgr. Karolína Wankovská, DiS., která poděkovala za příspěvky do Tříkrálové sbírky. V následné promluvě citoval litoměřický biskup Mons. Jan Baxant z Písma svatého Ježíšova slova, který, když spatřil chudou vdovu, která v chrámu přispěla dvěma drobnými mincemi, řekl: „Tato žena dala víc než ostatní, dala ze svého nedostatku všechno, co měla na živobytí...“. S odkazem na dnešní dobu jsou o to více ceněni všichni dárci tzv. „potřebným“ lidem, to jest těm, kteří potřebují naši pomoc, pro něž je Tříkrálová sbírka určena. Do této sbírky také zamířil výtěžek koncertu.

Divadelní hra o nastupujícím křesťanství na faře v Doksaněch

V pátek 17. února 2023 se od 18.45 hodin konala na faře divadelní hra s názvem: Poprask na Olympu. Zahráli ji katoličtí a evangeličtí umělci z Litoměřic a okolních farností. Hra pojednává o trápení se olympských bohů s nastupujícím křesťanstvím. Součástí hry byly i vtipné a poučné exkurze do Starého i Nového zákona.

Oprava baziliky sv. Vavřince a sv. Zdislavy zdárně pokračuje

V úterý 31. ledna 2023 navštívil generální vikář Mons. Martin Davídek baziliku sv. Vavřince a sv. Zdislavy v Jablonném v Podještědí, kde probíhá rozsáhlá rekonstrukce interiéru. Místní děkan a strážce hrobu svaté Zdislavy, rektor baziliky P. Pavel Mayer OP jej provedl interiérem baziliky a seznámil s postupem prací, které je třeba vykonat. Kéž se všem, kteří obnovují tento architektonický skvost, daří, abychom zde brzy opět mohli vyzvat sv. Vavřince a patronku litoměřické diecéze sv. Zdislavu, jejíž ostatky jsou zde uloženy.

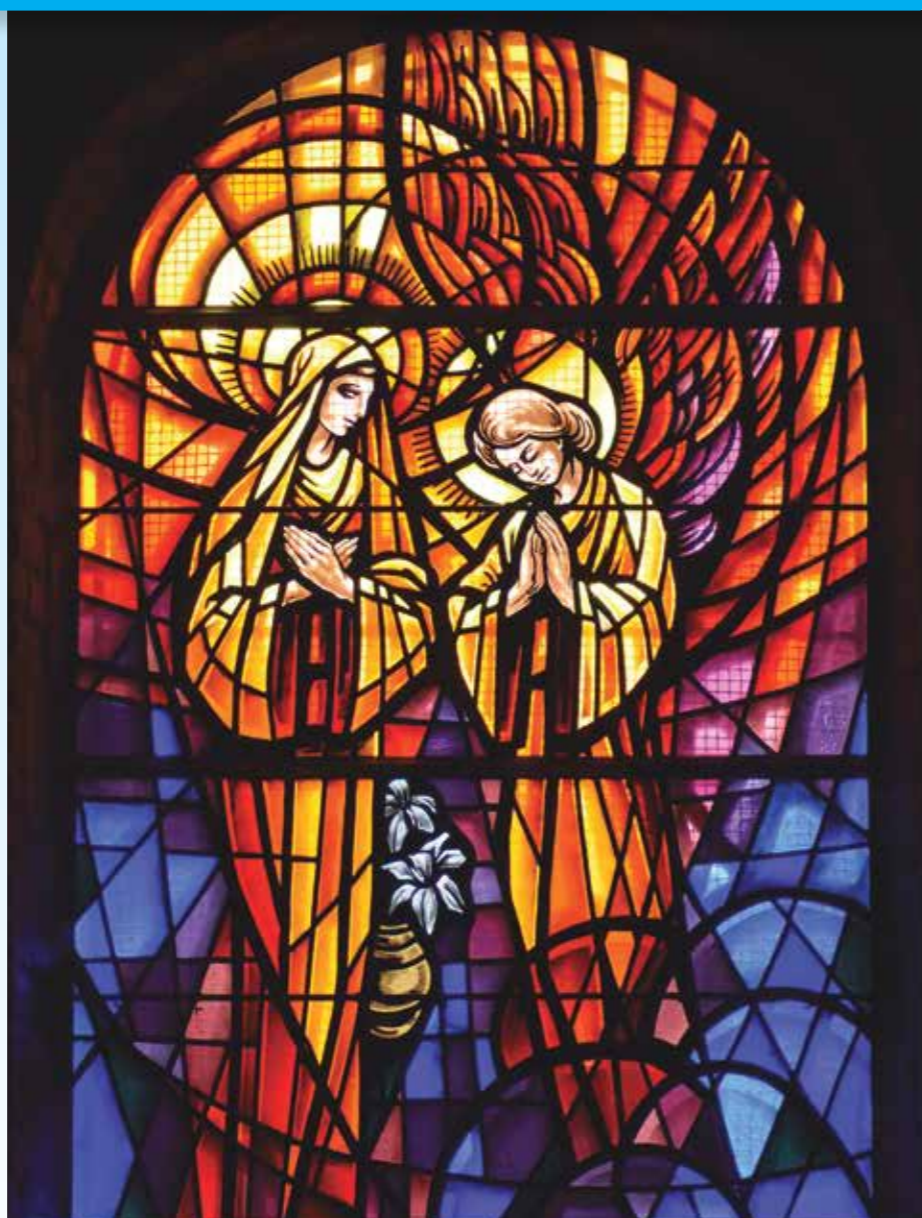

Letošní pouť ke svaté Zdislavě se bude konat v sobotu 27. května ve Zdislavském sále Kláštera dominikánů v Jablonném v Podještědí. Vstup do tohoto sálu je z ambitu kláštera.

Více informací na webu: www.zdislava.cz redakce

Příběhy apoštolského vyznání víry

Tímto vyjádřením Apoštolského vyznání víry se zdůrazňuje božská podstata Ježíše Krista. Pán Ježíš ve svém pozemském životě v lidském těle je počat z Ducha svatého. Jistě nás ihned napadne příběh zvěstování. Anděl tehdy říká Marii: „Hle počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš.“ Na Mariinu otázku: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?“, jí anděl odpovídá: „Sestoupí na tebe Duch svatý a moc nejvyššího tě zastíní, proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží.“ Maria ve svém panenství otěhotní Božím zářným zásahem „skrze Ducha svatého“. Její mateřství, ačkoli zůstává pannou, je důsledkem Boží moci, když Bůh přichází na tento svět v osobě člověka Ježíše z Nazareta. Bůh se ve své prozřetelnosti a lásce rozhodl, že se člověku zjeví jako jeden z lidí. Z našeho lidského pohledu tak „musel odložit“ své božské vlastnosti, které si vždy automaticky vybavujeme, když se řekne slovo „Bůh“, totiž svou všemohoucnost, všudypřítomnost, vševědoucnost, nesmrtelnost... Jak k tomu krásně říká apoštol Pavel: *Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Vyznání, že „Bůh se stal člověkem“ je třeba chápat v tomto smyslu. V Ježíšově pozemském životě nebylo na první pohled poznat, že se setkáváme s Bohem samotným. Tato skutečnost se plně otevřela při vzkříšení a seslání Ducha svatého. Do té doby měli lidé obecně veliký problém vidět v člověku Ježíši všemohoucího Boha. Když to uvážíme s ohledem na zvěstování Panně Marii, tedy že počne z Ducha svatého syna, který bude v té nejhlubší*

VĚŘÍM ... v Ježíše Krista, ... JENŽ SE POČAL Z DUCHA SVATÉHO

rovinně své bytosti Bohem, potom se před námi otevírá ten nejužasnější svět Božího zjevení. Sama, protože tomu uvěří, je přes veškeré obavy, jak to vše bude (snoubenec Josef, mravně přísná nesmlouvavá společnost...), je naplněna zaplavující radostí, která se touží sdílet. Plná životní energie, radosti, odhodlanosti, se vydává za svou příbuznou Alžbětou, jejíž dům naplňuje hluboce jásavou slavnostností.

První nádherné šíření zvěsti: „Bůh se stal člověkem!“ Posléze si snoubenec Josef všimne, že je těhotná. Přemýšlí, jak tuto po všech stránkách bolestnou situaci vyřešit. Ve snu se mu zjevuje anděl se slovy: *Neboj se k sobě vzít svou manželku Marii. Vždyť dítě, které počala, je z Ducha svatého. Josef uvěří a jistě si můžeme představit, jak obrovská úleva, útěcha, vnitřní pokoj a tichá radost ovládla jeho nitro.*

A tak bychom samozřejmě mohli pokračovat, ale to již není tématem této úvahy. Ze všech těchto událostí vidíme, že je vždy žádána jedna podmínka, aby člověk nejenom přijal, rozumově „kapituloval“, že je člověk Ježíš samotným Bohem, ale aby tuto skutečnost celou svou bytostí „prožil“, aby ho tato pravda osvobodila od strachu, naplnila novým životem, zaplavila radostí... Touto podmínkou je víra, která však v Ježíšově pojetí je neoddelitelná od lásky. Kdo přijme, že Ježíš je zosobněná láska, kdo jí otevře své nitro, kdo ji následně opětuje a šíří dál, kdo poznává, že láska nemůže být z člověka, ale že tím pramenem je Bůh, který vždy miluje jako první, ten potom zažívá poměrně spontánně, že „Bůh se stal člověkem“. Pro mě, pro tebe, pro nás. Tato víra pak blahodárně proměňuje životy věřících.

Druhé významné místo, které v Písmu hovoří o tomto tajemství („byl počat z Ducha svatého“), je hluboce filosoficky, ano i psychologicky vyjádřeno evangelistou Janem: *A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Co je ono „Slovo“? To čteme v první větě evangelia: Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. Jednoduše řečeno, Bůh se dosud zjevoval člověku skrze slovo, v němž byl samotný Bůh plně přítomen. Nyní však vstupuje do komunikace s člověkem, začíná se zjevovat jako člověk Ježíš. Se vším všudy, co k člověku patří. Nikdy nespáchal hřích, ale byl pokoušen, trpěl, smrt ho na kříži „přemohla“. V tomto všem, tedy v Ježíši člověku, v jeho postojích, skutcích, slovech, událostech jeho životní cesty, se člověku zjevuje,*

je, sdílí Bůh. Z toho též vyplývá ta mystická pravda, kterou především rozvinula východní církev: „Bůh se stal člověkem, aby člověk se stal Bohem.“ Možná nám to zní podivně, snad dokonce filosoficky i teologicky nepřijatelně, ale nakonec je to nutný důsledek toho, že Bůh se nám rozhodl zjevit a sdílet se jako člověk. Biblické „nejenom se nazýváme Božími dětmi, ale skutečně jimi jsme“ to jen potvrzuje. Bůh tedy prohloubil, zintenzivnil sebezjevení, ano, dokořán otevřel sám sebe jako Dar člověku, v člověku Ježíši. To, že Ježíšovo lidství není jen „posvátné divadlo“, že je opravdové, pro každého člověka vnímatelné, smysly uchoitelné (lidé Ježíše viděli „na vlastní oči“, slyšeli „na vlastní uši“, dotýkali se ho „vlastními rukama“...), že Ježíšovo lidské tělo není „jen nedůležitý plášť“ jeho božství, to je jasně vyjádřeno oním: *Slovo se stalo tělem. Je to hluboká proměna dosavadního Božího „zjeování se“ skrze slovo. Nyní se zjevuje, a je to završení Božího „sdílení se“, skrze „tělo“, lidské tělo. Aby evangelista zdůraznil, že se v žádném případě nejedná o nějaké „astrální“ tělo, nepoužívá pro naše uši přijatelnější označení pro „tělo“, totiž řecké „sóma“, ale používá „sarx“, tedy maso, tělesnost je tím zdůrazněna.*

Stejným slovem označuje Ježíš své tělo, které se dává člověku, aby jej s vírou „jedl“ při takzvané „eucharistické řeči“. Též zde Ježíš pro tak duchovní skutečnost používá „žvýkat masité tělo“. Samozřejmě je potřeba chápat tyto silné výrazy v kontextu celé Ježíšovy zvěsti, ale jedno je jisté: Bůh se člověku zjevuje, sdílí a daruje v člověku Ježíši.

R.D. Jiří Voleský

Ilustrační foto: Pixabay.com

15. ročník Noci kostelů se bude konat v pátek 2. června 2023

Zveme všechny kostely, kaple, modlitebny a sbory, jejichž církev je členem nebo přidruženým členem Ekumenické rady církví, aby se zapojily do projektu Noc kostelů.

Přihlášku posílá duchovní správce, nebo jím pověřená osoba, prostřednictvím webové stránky: www.nockostelu.cz

S programovou nabídkou se mohou návštěvníci seznámit na webu Noci kostelů, kde je možné si zároveň stáhnout i mobilní aplikaci. Při akci bude k dispozici v litoměřické diecézi také tradiční tištěná brožura.

Loňská Noc kostelů v České republice znamenala více než 408 000 návštěvních vstupů ve více než 1 729 kostelech.

Těšíme se na Vás!

WWW.NOCKOSTELU.CZ

Koordinátorka pro litoměřickou diecézi:
M. Davidková, e-mail: nockostelu@dltm.cz

PERSONÁLIE

Změny v ustanovení v závěru roku 2022 a prvních měsících roku 2023

Po úmrtí saletina **Jacka Zyzaka** byl farářem v Mělníku a administrátorem excurrendo odtud spravovaných farností od 19. prosince 2022 jmenován jeho řádový spolubratr a dosavadní farní vikář tamtéž **Miroslaw Mateňko**.

K 1. únoru 2023 byl z litoměřické diecéze uvolněn **Jacek Hajduk**, který několik měsíců vykonával funkci farního vikáře v Ústí nad Labem.

Po vysvěcení na kněze byl františkán **Bernard Ondřej Mléčka** 20. února tohoto roku ustanoven farním vikářem ve farnosti Liberec-Ruprechtice a s možností výpomoci v celém Liberci a odtud spravovaných farnostech. K 15. březnu 2023 byl z funkce děkana v Lounech a administrátora excurrendo odtud spravovaných farností uvolněn **Vít Machek** a byl mu poskytnut sabatický čas. Na jeho místo byl rovněž s titulem děkana v Lounech ke stejnému datu ustanoven **Lukáš Hrabánek**, dosavadní farář ve Mcelích. Právě farnost Mcely a další odtud spravované farnosti ke stejnému dni převzal **František Janiček**.

Zprávy z diecéze

Mše svatá za Benedikta XVI. v katedrále

Foto: Dominik Faustus

Ve čtvrtek 5. ledna 2023 od 7.30 hodin sloužili kanovníci litoměřické kapituly mši svatou za duši zesnulého papeže Benedikta XVI. Hlavní celebrant farář dómské farnosti a probošt kapituly J.M. can. Jiří Hladík při promluvě vzpomněl na své osobní setkání s Benediktem XVI. na Pražském hradě při jeho návštěvě Prahy. Pan probošt také připomněl, že hodnocení pontifikátu Benedikta XVI. se jistě ujmou povolanejší, ale že v parafrázi na Písmo svaté, Benedikt XVI.: „...jako dobrý hospodář vynášel věci staré i nové“. RIP

Litoměřičtí poutníci navštívili australského nuncia

Poutníci z litoměřické diecéze R.D. Jiří Veith a Ing. Miloš Kuba přicestovali s biskupem diecéze Port Pirie Mons. Karolem Kulczyckim do australské Canberry. Navštívili zde také apoštolského nuncia pro Austrálii arcibiskupa Mons. Charlese Daniela Balvo, který působil v letech 2018-2022 jako apoštolský nuncius v České republice. Pan arcibiskup Balvo rád zavzpomínal na svou službu v Praze i na návštěvy v litoměřické diecézi. Loňský rok byl mj. také hlavním celebrantem 13. ledna na pouti ve Filipově. Pozdravuje tedy k nám do České republiky a vzpomíná na nás z opačné strany Země, kde plní své poslání pro Svatého otce.

Národní setkání koordinátorů Noci kostelů

V Brně na Petrově se ve středu 18. ledna 2023 setkali diecézní koordinátoři Noci kostelů 2023, aby probrali společně otázky týkající se letošního 15. ročníku, který se bude konat v pátek 2. června 2023.

Foto: Kristýna Poláčková

Přihlašování sakrálních objektů do této akce začalo již 1. února. Zájem ze strany pořadatelů i návštěvníků každým rokem stoupá, k poslednímu březnu je do Noci kostelů v litoměřické diecézi přihlášen více než 250 sakrálních objektů.

Lednové setkání vikariátních účetních

V pondělí 30. ledna 2023 se na biskupské kurii v Litoměřicích konalo setkání vikariátních

ních účetních. Pod vedením Ing. Ludmily Sedláčkové a její zástupkyně Bc. Elišky Kocurové projednaly vikariátní účetní důležité otázky, týkající se účetních záležitostí na začátku roku.

Schrödingerův institut se připravuje na evropské mistrovství

Ve středu 1. února 2023 navštívil generální vikář Mons. Martin Davídek centrum Schrödingerova institutu v Jiříkově. Po mši svatě jej ředitelka institutu Bc. Gabriela Doušová seznámila s účastí dětí institutu na evropském mistrovství, které se bude konat v Rakousku. Přejeme Schrödingerovu institutu, aby se mu na mistrovství dařilo.

Svátek Uvedení Páně do chrámu v litoměřické katedrále

Ve čtvrtek 2. února 2023 v 7.30 hodin sloužil probošt litoměřické kapituly J.M. can. Mgr. Jiří Hladík O.Cr. v katedrále svatého Štěpána v Litoměřicích mši svatou ze svátku Uvedení Páně do chrámu (Hromnice). Hromniční svíčky, které byly při mši svatě požehnány, si podle tradice odnesli účastníci bohoslužby do svých domovů. Kež jsme uchránění ode všech přírodních i jiných pohrom.

Hromnice u Věch svatých v Litoměřicích

Foto: Miroslav Jan Zakerstein

Letos se o svátku Uvedení Páně do chrámu konala v děkanském kostele Věch svatých mše svatá, kterou sloužil J.M. can. Józef Szeliga. Kázání měl Mons. Martin Davídek, který v závěru mše popřál otci Józefovi k 57. narozeninám, které na Hromnice slaví. Farníci děkanu Szeligovi k narozeninám věnovali nový ornát, který si vzal na tuto mši na sebe. Po skončení bohoslužby pozval otec Józef přítomné na litoměřické děkanství na malé občerstvení. Gratulujeme oslavenci.

Setkání zasvěcených osob v Litoměřicích

V sobotu 4. února 2023 se od 10 hodin konala v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích setkání biskupa Mons. Jana Baxanta se zasvěcenými osobami. Setkání začalo mší svatou v kapli Nejsvětějšího srdce Páně a poté pokračovalo v učebně, kde řeholníci a řeholnice mluvili o svých společenstvích a o tom, jak prožívají a naplňují své charisma v litoměřické diecézi. Setkání bylo zakončeno obědem v Biskupském pivovaru. Setkání zasvěcených osob se koná každoročně v den Uvedení Páně do chrámu nebo krátce po něm.

Vikariátní konference v Kadani

Ve čtvrtek 9. února 2023 se v Kadani konala vikariátní konference Krušnohorského vikariátu. Konference začala mší svatou v 9.30 hodin v děkanském kostele Povýšení svatého Kříže v Kadani. Hlavním celebrantem byl generální vikář Mons. Martin Davídek, který zastoupil nemocného okrskového vikáře J.M. can. Grzegorz Czerneho. Kadaňský děkan R.D. Josef Čermák pak přítomné kněze přivítal na děkanství, kde měl pro ně připravené duchovní slovo.

Foto: archiv biskupství

Poté kněze seznámila vedoucí ekonomického odboru litoměřického biskupství Ing. Ludmila Sedláčková s účetními záležitostmi, které jsou od nového roku aktuální a zodpověděla dotazy. Vikariátní účetní Alena Buřtová upřesnila účetní záležitosti, týkající se vikariátu a stavební technik Ing. Vladimír Buřt podal zprávu o stavu budov po nedávné vichřici. Jáhen Mgr. Jan Hrubý pozval kněze do Kadaně na 17. června 2023 na 11. hodinu, kdy by měl z rukou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta přijmout kněžské svěcení. Na závěr konference pozval kadaňský děkan R.D. Josef Čermák účastníky vikariátní konference do restaurace U Karla IV. na oběd.

Únorová mše ve Filipově a vikariátní konference děčinského vikariátu

V pondělí 13. února 2023 se od 10.30 konala v bazilice Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově pravidelná měsíční mše svatá. Pozvání na ni přijal generální vikář Mons. Martin Davídek, který připomněl propojení Filipova, kde došlo v noci ze 12. na 13. ledna 1866 k uzdravení Magdaleny Kade na přímluvu Panny Marie, s událostí v Lurdech, kde se 11. února 1858 zjevila Bernadettě Soubirousové Panna Maria, a kde od těch dob dochází k mnoha zázračným uzdravením. Díky mnohým uzdravením ve Filipově bývá toto místo nazýváno „české Lourdy“. Poté generální vikář navštívil vikariátní konferenci děčinského vikariátu, kde pohovořil o synodálním procesu. Následně se mezi přítomnými kněžími rozprálo bratrská rozprava o synodalitě v jejich farnostech. Na závěr pohostil okrskový vikář R.D. ThLic. Jacek Kotis spolupřítomné kněze obědem, při kterém se kněží dále sdíleli pozitivními zkušenostmi ze synodality.

Mše sv. za kněze a Prof. Miroslava Zedníčka

V sobotu 18. února 2023 byla v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Liběšicích

sloužena mše svatá za Prof. ThDr. JUDr. Miroslava Zedníčka, který zemřel před 11 lety. Dlouhá léta se věnoval studentům teologie, které učil zejména právo, ale i další vědní disciplíny. K jeho nejvýznamnějším počínům patřil úřední překlad Kodexu kanonického práva z roku 1983 z latiny do českého jazyka. Tento překlad vyšel tiskem a je oficiálním textem pro církev v české i moravské církevní provincii. Odměnu za tuto práci věnoval na opravu střechy liběšického kostela, kde byla sloužena tato zádušní mše, jak připomněl celebrant Mons. Martin Davídek. Také místní na pana Profesora rádi vzpomínají, neboť jej nepamatují jako přísného profesora, ale jako laskavého duchovního, jímž také byl. RIP

Biskup Jan Baxant vysvětlil na kněze bratra Bernarda Ondřeje Mléčka, OFM

V neděli 19. února 2023 v naplněném chrámu Panny Marie Sněžné v Praze, za přítomnosti mnoha spolubratří z dalších klášterů v republice a poutníků nejen z Liberce, přijal z rukou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta kněžské svěcení františkán Bernard Ondřej Mléčka, OFM.

Za tento dar poděkoval slavením primiční mše svatě v sobotu 25. února v 11 hodin v kostele sv. Antonína Paduánského v Liberci-Ruprechticích a v neděli 26. února v 10 hodin v katedrále sv. Václava v Olomouci.

Foto: Dominik Faustus

(Fotogalerii ze svěcení najdete na str. 12-13)

Popeleční středou začalo postní období

Na Popeleční středě 22. února 2023 v 7.30 hodin zahájil udělením popelce a slavením mše svatě litoměřický biskup Mons. Jan Baxant v katedrále sv. Štěpána svatopostní dobu. Koncelebranty mše svatě byli generální vikář Mons. Martin Davídek, probošt katedrální kapituly J.M. Jiří Hladík, děkan katedrální kapituly J.M. Karel Havelka a děkan litoměřické farnosti v Věch svatých J.M. Józef Szeliga. Výzvou „Čin pokání a věř evangelium“ na Popeleční středě vstupují věřící do čtyřicetidenního postního období, které je přípravou na oslavu Velikonoc.

Vikariátní konference v Kosmonosech

Ve čtvrtek 23. února 2023 se v Kosmonosech u Mladé Boleslavi konala vikariátní konference mladoboleslavského vikariátu. Setkání byl zahájen mší svatou v kostele Povýšení sv. Kříže, kterou celebuloval

Foto: Dominik Faustus

generální vikář Mons. Martin Davídek, a pokračovalo jednáním v prostorách bývalé fary. Tématy jednání byla zpráva o synodě v litoměřické diecézi, zpráva o ekonomické situaci a postupech dalšího vývoje, blízkí celostátní akce Noc kostelů, a další.

Zasedání ŠPO mateřské školy sv. Zdislavy

V úterý 7. března 2023 od 10 hodin zasedala v Litoměřicích Rada školské právnické osoby mateřské školy sv. Zdislavy. Ředitel školy Jaroslav Striženeč předložil aktualizované dokumenty týkající se školy, členové rady Mgr. Karolína Wankovská, Dis., Bc. Gabriela Doušová a P. Mgr. Ing. Leo Gallas, Ph.D., O.Cr. se jimi podrobně zabývali. Hostem rady byl i generální vikář Mons. Martin Davídek.

Vikariátní konference s oslavou životního jubilea kanovníka Karla Havelky

Foto: Dominik Faustus

Ve středu 8. března 2023 se od 10 hodin konala v Diecézním domě kard. Trochty vikariátní konference litoměřického a ústeckého vikariátu. Přítomní kněží popřáli děkanovi litoměřické kapituly prelátovi Karlu Havelkovi k nadcházejícím 70. narozeninám, které oslaví 20. května, ale protože se do té doby nebude konat vikariátní konference, blahopřání přichází již takto dopředu. Spolu s gratulanty se připojujeme i my s přáním Božího požehnání do dalších let.

Zástupce Papežského misijního díla v Litoměřicích

Papežská misijní díla (PMD) je církevní nezisková organizace, která pod přímou patronací papeže koordinuje a zajišťuje misijní činnost katolické církve ve všech kontinentech. Činnost PMD vychází z myšlenky, že nejlepší služba, jakou můžeme nabídnout našim bratřím a sestrám, je evangelizace, která jim pomáhá žít a konat jako Boží děti, osvobozuje je od nespravedlnosti a pomáhá jim ve všestranném rozvoji. V podobném duchu se neslo i jednání národního ředitele PMD v České republice Mgr. Leoše Halbrštáta a generálního vikáře litoměřické diecéze Mons. Martina Davídka. Setkání se uskutečnilo ve čtvrtek 16. března 2023 v prostorách biskupské kurie v Litoměřicích a výsledkem byla dohoda o širší spolupráci v oblasti propagace PMD ve sdělovacích prostředcích biskupství.

Obnovené bohoslužby v Bořislavi

V neděli 19. března 2023 se od 13.15 hodin v kostele sv. Kateřiny v Bořislavi konala mše svatá ze 4. neděle postní „radostné“, kterou celebuloval bilinský arciděkan R.D. ThLic. Marcin Saj. Pravidelné bohoslužby každou třetí neděli v měsíci se po delší době do Bořislavi vrací díky místnímu spolku NezBoř Kateřinu, jehož členové se starají o údržbu a opravu kostela.

Přivítání nového děkana v Lounech

O 4. postní neděli 19. března 2023 v kostele sv. Mikuláše přivítala lounská farnost svého nového děkana, R.D. Lukáše Hrabánka. Jménem otce biskupa jej do úřadu uvedl kanovník a osobní arciděkan R.D. Werner Horák. (Fotogalerii najdete na str. 13)

Setkání se zástupci Biskupského gymnázia, ZŠ a MŠ Bohosudov

V úterý 21. března 2023 navštívili generálního vikáře Mons. Martina Davídka zástupci Biskupského gymnázia, Základní školy a Mateřské školy Bohosudov ředitelka Mgr. Bc. Jana Pucharová a Mgr. Jiří Breu, aby představili a projednali další rozvoj tohoto školského zařízení, které je v blízkosti Baziliky Panny Marie Bolestné v Bohosudově. Setkání se zúčastnil také vedoucí odboru správy nemovitých věcí pan Luboš Kysilka.

Přednáška pro seniory v charitním domově na Dómském pahorku v Litoměřicích

V pátek 24. března 2023 od 10 hodin pronesl v Domově seniorů na Dómském pahorku, který provozuje Charita Litoměřice, přednášku na téma Postní a velikonoční období generální vikář litoměřické diecéze Mons. Martin Davídek.

Foto: Mirek Zimmer

Setkání bylo zakončeno křížovou cestou se seniory.

Poutní slavnost Zvěstování Páně v Litoměřicích v roce 2023

V sobotu 25. března 2023 se od 10 hodin konala v jezuitském kostele Zvěstování Panny Marie poutní slavnost. Hlavním celebrantem byl probošt litoměřické kapituly prelát J.M. can. Jiří Hladík, O.Cr., se kterým koncelebroval děkan kapituly prelát J.M. can. Karel Havelka a litoměřický děkan J.M. can. Józef Szeliga. Z Lovosic připutoval farář P. Ladislav Nádvořík SDB.

Foto: Karel Pech

Od 17 hodin se v kostele Zvěstování Panny Marie konal slavnostní benefiční koncert Schola Gregoriana Pragensis. Výtěžek akce je věnován ve prospěch projektu revitalizace kostela.

redakce

Kasičky rozpečetěny. Obsah spočítán. Výsledek znám. V posledním lednovém dni došlo k úřednímu otevření posledních tříkrálových pokladniček. A jak to dopadlo? Charity litoměřické diecéze společně poprvé překročily čtyřmilionový milník.

Kadaň

„Třem králům se podařilo vykoledovat 4.077.154 Kč. Pokud k tomu připočítáme i bezhotovostní platby, k dnešnímu dni je výtěžek 4.198.819 Kč. Je to tak poprvé v historii, co se nám podařilo zdolat hranici čtyř milionů korun,“ poskytuje aktuální informace Eva Hadašová, tisková mluvčí Diecézní charity Litoměřice, a dodává: „V případě, že by ještě někdo rád podpořil oblíbenou Charitu v rámci Tříkrálové sbírky, je to možné na webových stránkách www.trikralovasbirka.cz.“

„Celkem bylo úředně zapečetěno 1.013 pokladniček. Naše Charity hlásily nárůst výtěžku napříč celou diecézí. Největší rozdíl oproti loňskému roku zaznamenala Charita Kadaň, která pokořila výsledek z loňska o více než 150.000 Kč,“ říká Veronika Křištofová, koordinátorka Tříkrálové sbírky v litoměřické diecézi.

Co se skrývá za tak velkým úspěchem ve městě s přibližně osmnácti tisíci obyvateli a jeho přilehlém okolí?

„Úsměv a radost. To je to pravé koření. S optimismem vše dává smysl. Konat srdcem, konat upřímně, konat s nadšením, konat pod Božím dohledem, abychom svým jednáním a chováním prokazovali, jak velká a hluboká je Jeho láska. Kdyby se toto vše nedělo, závěr Tříkrálové sbírky by byl sice o určitém výtěžku, ale chybělo by tam to nejdůležitější – to, že konáme dobro, konáme ho s láskou a radostí a nikdy při tom nezapomínáme na účel, pro který jsme se ono dobro rozhodli konat,“ vysvětluje Denisa Svobodová, koordinátorka Tříkrálové sbírky Charity Kadaň.

O více než sto tisíc korun překročila loňský výtěžek i Charita Liberec. „Jsme velmi rádi, že se nám letošní sbírka povedla. Roky se snažíme založit spolupráci s našimi dobrovolníky z vzájemné důvěře a myslím, že se nám tato snaha pozitivně vrací. Máme stabilní základnu spolupracovníků z řad jednotlivců, skautských oddílů, škol a školek i spřátelených sociálních služeb. Každým rokem dobrovolníků přibývá a ti stávající sami hledají další z řad svých přátel a známých. Určitě musím také zmínit, že jsme v letošním roce zaznamenali velkou štědrost dárců, navzdory negativním očekáváním,“ přibližuje situaci na Liberecku František Sehoň, ředitel Charity Liberec.

„Před začátkem Tříkrálové sbírky je nutné, aby každá Charita měla schválený záměr, se kterým bude své dárce oslovovat. Záměry mohou být různé, ale vždy je potřeba, abychom finančně podpořili ty, kteří to nejvíce potřebují. Z výtěžku je například v České Kamenici podporována domácí hospicová péče, v Kadani podpoří osoby a rodiny v nepříznivé životní situaci nebo handicapované osoby a pečující osoby. Veškeré záměry lze rovněž zjistit na webu Tříkrálové sbírky: www.trikralovasbirka.cz,“ upřesňuje Hadašová.

„Děkujeme dárcům. Děkujeme dobrovolníkům. Děkujeme všem, kteří se do Tříkrálové sbírky zapojují opakovaně, i těm, kteří se do ní zapojili jednorázově. Vážíme si každého z Vás,“ vyjádřila vděk Karolína Wankovská, ředitelka Diecézní charity Litoměřice.

Česká Lípa

Eva Hadašová, Charita Litoměřice
Foto: archiv Charity

Litoměřice

Ústí nad Labem

Liberec

Lovosice

Most

Jen víra nestačí

Ať je název článku pro někoho nepochopitelný, obzvláště od někoho, kdo pracuje v katolické organizaci téměř dvacet let, je to jen název a nemusí mít hlubší smysl. Někdy však musíme jít svému štěstí naproti a jen sedět a věřit v lepší zítřky zkrátka nestačí.

Charita Rumburk pomáhá v rámci své činnosti poměrně široké škále osob. Patří mezi ně děti a mládež, rodiny s dětmi, senioři, nebo osoby, kterým byl nařízen výkon obecně prospěšných prací, zkrátka občané Rumburku a obcí Šluknovského výběžku, kteří se nacházejí v tíživé situaci a sami si s ní neumí poradit. Pracovníci se při poskytování pomoci setkávají s různými lidmi, jejichž osudy nejsou záviděníhodné, ale i takové, že je jim jen těžké uvěřit. Jedno mají společné, všechny napsal život sám.

V závěru každého roku se modlím, aby ten následující byl o chlup lepší, abychom se ve své práci nemuseli setkávat s takovou bolestí a trápením lidí, ale to zkrátka k životu patří. Každý rok je něčím zvláštní, výjimečný, jedinečný a nezapomenutelný. Stejně tak, jako budeme na ty tři předchozí vzpomínat jako na covidové období, je tento rok, alespoň pro nás, nezapomenutelný díky ukrajinské krizi. A, i přestože máme nyní pocit neskutečného vyčerpání z pomoci rodinám prchajícím před válkou, tak jsme ohromeni odvahou, láskou a odhodláním mnoha z nich udělat pro lepší zítřky vše, co je v jejich silách. O to víc nás pak překvapí i to, když si uvědomíme, že i oni vlastně někdy, aniž by si to uvědomili či to byl jejich úmysl, pomáhají nám.

Ráda bych touto cestou apelovala na všechny, kteří v závěru roku, tak jako mnoho lidí, bilancují uplynulý měsíc: „Mějte radost z malých úspěchů, tak jako maminka, která uprchla se svým synem před válkou na Ukrajině“. Měla a mám tu čest s touto ženou pracovat. Je to neskutečná studnice dobré nálady a víry v lepší zítřky. Možná

právě tento přístup k životu jí činí život samý snazším. Otevírají se jí cesty, ve které ani nedoufala, a to, jak dokáže přijímat i malé úspěchy, je neskutečné a obdivuhodné. Musím upřímně říci, že právě nedávno, aniž by si to sama uvědomila, vlastně pomohla i ona mně. Netajím se tím, že bylo pro mě zklamáním, když jí přišlo rozhodnutí o nostrifikaci diplomu, neboť ji opravňovalo vykonávat na našem území činnost jinou, než tu, kterou s láskou a nadšením vykonávala ve své zemi. Měla jsem pocit bezmoci, ale paní V. mi s úsměvem na tváři řekla: „To nevadí, paní Martino, neboť smutná, jdu pomalu, ale jdu, všechno bude dobré.“

Jen věřit zkrátka nestačí, kráčejte tedy vstříc lepším zítřkům, nemusíte rychle, stačí pomalu, po malých stupínkách stoupat výš, dokud nedosáhnete toho, po čem toužíte.

Charita Rumburk poskytuje tři sociální služby. Mezi ně patří nízkoprahový klub – bezpečný prostor pro děti a mládež, odborná poradna, která kromě jiného má i akreditaci od Mi-

nisterstva vnitra ČR a může klientům pomáhat s oddlužením, a poslední registrovaná sociální služba pomáhá rodinám s dětmi. Organizace také nabízí možnost vykonat uložený trest obecně prospěšných prací či výkon odborné praxe v ní poskytovaných sociálních službách. Každoročně koordinuje v místě své působnosti i tradiční Tříkrálovou sbírku. Také pomáháme prostřednictvím sociálního šatníku nebo při živelných katastrofách. Z každé činnosti, kterou pracovníci vykonávají, je zřejmé, že člověk nám není lhostejný.

Dovolte mi v závěru mého příspěvku poděkovat mým čtyřem kolegům a dvěma dobrovolníkům, kterých si nesmírně vážím pro jejich nasazení a odvalu pomáhat druhým.

Děkujeme za podporu i významným donátorům: Ústecký kraj, Město Rumburk, Nadace Olgy Havlové a dalšími.

Martina Škodová, DiS., ředitel

Bližší informace:

Charita Rumburk,
Sukova 1055/24, 408 01 Rumburk
Tel: 412 384 744
Email: reditel@charitarumburk.cz
www.charitarumburk.cz

Člověk má věřit celým tělem

Hlava, ústa, oči, uši, ruce, nohy a srdce. Na zdraví těchto sedmi částí našeho těla závisí kvalita našeho života i život sám. Každá z nich přitom nese svůj přesný význam v anatomickém slovníku i jasný smysl v biblickém textu. O sedmi částech lidského těla vzniklo nejvíce přísloví, poučení i aforismů... Max Kašpar dokládá, že tělo a duše, tělesný a duchovní život, tvoří jeden neoddelitelný a vzájemně provázaný celek. Úvahy zakončené biblickým citátem dokazují, že máme věřit opravdu celým tělem. Hlavou, protože víra má být rozumná. Ústy, protože jimi hovoříme s Kristem a o Kristu. Očima a ušima, protože jen skrze ně vidíme znamení doby a slyšíme hlas potřebných. Skrze naše ruce je naše víra činorodá. Pohyb našich nohou zajišťuje, že neustrneme na místě. Díky srdci je pak naše víra laskavá, a ne studená.

brožovaná, 96 stran, 199 Kč

Příprava na manželství (2. vydání)

Chcete svůj život v manželství postavit na spolehlivých základech? Máte strach, že váš vztah nevydrží? Tato užitečná příručka nabízí léty prověřenou, a přitom i dnes platnou zkušenost s vytvářením a budováním manželství a rodiny, a to nejen v katolické církvi. Autor připravoval na manželství stovky párů. Dodával jim důvěru v to, že lze vytvořit dobré a stabilní manželství, které není jen krátkodobým projevem nadšení. Je realistou, a informuje proto i o překážkách a záležitostech, s kterými se v manželství a cestou k němu setkáváme, které však můžeme překonat. Varuje před tím, čím velké vztah lásky snadno rozbit, a povzbuzuje ke vzájemnému odpuštění, protože „zkušenost, že lze překonat to, co se snažilo dvojici rozdělovat, je velkou pomocí při každé další roztržce“.

brožovaná, 160 stran, 219 Kč

Víra královny Alžběty II.

Sbírka nejpoutavějších výroků královny Alžběty II. o víře čerpá z jejích každoročních vánočních poselství i z velikonočního poselství o covidové uzávěře v roce 2020. Je rozčleněna do deseti oddílů podle klíčových témat: osoba Ježíše Krista; služba a podpora; mír a dobrá vůle; víra a naděje; světlo a život; pravda a odvaha; láska; péče a soucit; odpuštění a smíření; úcta a tolerance. Kristův život a učení byl pro královnu vždy inspirací a oporou: „Ježíš vztahoval ruce v lásku, přijetí a uzdravení, stal se vzorem smíření a odpuštění. Jeho příklad mě naučil, že mám respektovat a vážit si všech lidí...“ Boží láska je určena všem, nikdo není mimo její dosah, ani ti, které většina společnosti odsouvá na okraj.

brožovaná, 144 stran, 219 Kč

- Benefiční koncert, Chlumec, 1. dubna 2023**
Kostel sv. Havla, 15.00 hodin. Benefiční koncert, účinkují Chlumecký pěvecký sbor, Chlumecký dětský sbor a jeho přípravné oddělení, David Deyl, Tryjo.
- Koncert, Stráž nad Nisou, 1. dubna 2023**
Kostel sv. Kateřiny Alexandrijské, 17.00 hodin. Jarní koncert pěveckého sboru Ještěd.
- Květná neděle v Litoměřicích, Litoměřice, 2. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 10.00 hodin. Mši sv. celebruje litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.
- Nešpory v katedrále, Litoměřice, každou neděli od 17.00 hodin (mimo 9. dubna 2023)**
Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin. Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli od 17.00 hodin. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.
- Zelený čtvrtek - Missa Chrismatis, Litoměřice, 6. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 9.00 hodin. Missa Chrismatis - celebruje litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.
- Zelený čtvrtek - Mše na památku Večere Páně, Litoměřice, 6. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 18.00 hodin. Missa vespertina - mši na památku Večere Páně celebruje Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický.
- Křížová cesta na Ostrém, Ostré u Úštěku, 7. dubna 2023**
Ostré u Úštěku, 10.00 hodin. Křížová cesta s litoměřickým biskupem Mons. Janem Baxantem.
- Velkopáteční obrady - Památka umučení Páně, Litoměřice, 7. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 18.00 hodin. Památka umučení Páně - předsedá Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický.
- Bílá sobota - Velikonoční vigílie, Litoměřice, 8. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 20.00 hodin. Velikonoční vigílii celebruje Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický. Možnost návštěvy Božího hrobu - 10.00 - 12.00 hod. a 14.00 - 17.00 hod.
- Hod Boží velikonoční v katedrále, Litoměřice, 9. dubna 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 10.00 hodin. Mši svatou celebruje Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický.
- Koncert, Držkov, 9. dubna 2023**
Kostel sv. Bartoloměje, 17.00 hodin. Účinkuje hudební uskupení Obro(c)k.
- Koncert, Liberec Hanychov, 9. dubna 2023**
Kostel sv. Bonifáce, 18.00 hodin. Biblické zpěvy, účinkuje Věra Poláčková - zpěv a Petr Tomeš - varhany.
- Poutní mše sv. ke cti Panny Marie, Mariánské Radčice, 13. dubna 2023**
Poutní kostel Panny Marie Bolestné, 16.00 hodin. Vždy 13. dne v měsíci. Pokud vychází 13. na neděli, koná se tato bohoslužba v sobotu 12. Více o poutním místě na www.maria-ratschitz.de
- Koncert, Březno u Chomutova, 14. dubna 2023**
Kostel sv. Petra a Pavla, 17.00 hod. Houslový a varhanní koncert. Účinkují Pavel Šporcl a Vojtěch Novák.
- Eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání, Doksany, 5. května 2023**
Klášterní kostel Narození Panny Marie, 17.30 hodin. Každý první pátek v měsíci se v klášterním kostele v Doksanech koná eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání. Od 17.30 hodin modlitba růžence, v 18.00 hodin mše svatá, poté adorace, eucharistický průvod a svátostné požehnání.
- Nikodémova noc, Raspenava, 5. května 2023**
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 18.00 hodin. Každý první pátek v měsíci. Litanie, čtení z Písma sv., tichá adorace, možnost přistoupit ke svátosti smíření, společná modlitba růžence a na závěr svátostné požehnání.
www.nikodemovanoc.cz, www.farnost-hejnice-raspenava.netstranky.cz
- Koncert, Doubice, 6. května 2023**
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 17.00 hodin. Účinkuje sbor Subito.
- Pouť ke sv. Zdislavě, Jablonné v Podještědí, 27. května 2023**
Zdislavský sál v Klášteře dominikánů, Jablonné v Podještědí.
7.00 hodin - mše sv. - P. Pavel Maria Mayer OP, **9.00 hodin** - mše sv. - Mons. Martin Davídek, **11.00 hodin** - P. Filip Maria Boháč OP, **14.00 hodin** - mše sv. - P. Štěpán Maria Filip OP. Vstup do Zdislavského sálu je z ambitu kláštera.
- Noc kostelů 2023, Česká republika, 2. června 2023**
 Přehled programů jednotlivých kostelů na stránce: www.nockostelu.cz
- Děkovná mše svatá, Litoměřice, 23. června 2023**
Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin. Děkovná mše sv. u příležitosti 50 let od kněžského svěcení litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta. Zároveň si připomeneme i další životní jubilea otce biskupa - 75. narozeniny a 15 let biskupské služby.

(Změna programu vyhrazena)

Společenství z Křešic u Litoměřic

spolu s místním duchovním správcem **P. Jaroslavem Střížem** zve všechny, kdo chtějí adorovat a prožívat mariánsky laděný modlitební program, na **pravidelné sobotní celonoční adorace**, které se konají **každou sobotu od 19.30 hod. do ranních hodin** v křešickém kostele sv. Matouše.

Do Křešic existuje, kromě příjezdu po silnici, také dobré vlakové spojení.

Pravidelné sobotní celonoční adorace

Vyhlášení veřejné sbírky na obnovu zvonů do věže kostela v Mikulášovicích

SPOLEK NIXDORF

Zvony v Mikulášovicích

Kostel v Mikulášovicích byl po přestavbě slavnostně vysvěcen v roce 1753. Po dokončení nového chrámu, který byl zasvěcen sv. Mikuláši, zvonily ve věži zvony přírodního kostela. Ty sloužily až do roku 1842, kdy kostel a věž vyhořely.

V roce 1845 nechali Mikulášovičtí odlít nové zvony u firmy Josef Pietschmann v Chomutově. Ty byly v roce 1863 zasvěceny v nové kostelní věži.

Během první světové války musely být zvony odezvaly. Po válce proběhla v Mikulášovicích sbírka na zvony nové. Zvláště Spolek velikonočních jezdů k tomu přispěl značnou měrou. Po výběrání požadované sumy byla pověřena firma Herold z Chomutova odlít pět nových zvonů.

Nové zvony byly vyrobeny 30. prosince 1921. Poprvé se rozzněly na Štědrý den roku 1921. Bohužel zvony musely být znovu odezvaly pro válčné účely z. dubna 1942. Dnes visí ve věži kostela pouze jeden zvon zasvěcený sv. Anně.

Naším cílem je:

- zavěšení malého zvonu z roku 1921
- pořízení zvonu sv. Mikuláše 350 kg
- pořízení zvonu Panna Maria 120 kg
- vysvěcení zvonů za smíření národů a mír ve světě

Jak přispět?

- na bankovní účet u Komerční banky: 123-9742080207/0100
- v kostele sv. Mikuláše v Mikulášovicích: do pokladničky

Sbírka sítí je vidna jako transparentní síť. V příslušné příloze finančních prostředků na této síti je zobrazeno jméno přispěvatele. Síť jako síť a zvláště finanční síť. Zvláště prostředků na síti sbírky sítí vyžaduje nejvíce vztahů a vzájemnosti. Síť jako síť a síť jako síť. Síť jako síť.

Zvony smíření Mikulášovice

Přispět můžete na sbírkový účet: 123-9742080207/0100 u Komerční banky

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

On-line knihkupectví: www.paulinky.cz
 Objednávky: objednavky@paulinky.cz
 Jungmannovo náměstí 18
 110 00 Praha 1
 Tel.: 224 818 757

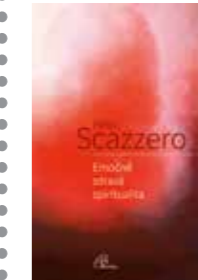
Jacques Philippe Duchovní otcovství

Kniha se zabývá tématem duchovního otcovství a obrací se především ke kněžím. Nicméně je vhodná pro každého, kdo je povolán žít nějaký druh otcovství (otcové rodin, vychovatelé, vedoucí...). Autor prostřednictvím životních příběhů vybraných biblických postav a ve světle osmera blahoslavenství poskytuje užitečné rady všem „otcům“, kteří chtějí žít správně svou zodpovědnost. Kniha vyjde v druhé polovině dubna 2023.

brožovaná, 120 stran, cena bude upřesněna

Peter Scazzero Emočně zdravá spiritualita

Nelze být duchovně zralý a zároveň emočně nezralý: k tomuto závěru autor dospěl díky bolestným zkušenostem se sebou samým i s lidmi, které se coby pastor multietnické komunity pokoušel vést ke Kristu a duchovně formovat. Jeho služba i rodinný život byly poznamenány emoční nezralostí a vnitřní rozervaností.

„Kombinace emočního zdraví a kontemplativní spirituality... rozpoutá revoluci v klíčových oblastech vašeho života a postupně promění i všechny vaše vztahy.“

brožovaná, 264 stran, 295 Kč

Jacques Philippe Malá cesta svaté Terezie z Lisieux

Kniha přibližuje jádro poselství mladé karmelitky, jež zemřela ve věku pouhých 24 let v roce 1897 a kterou papež Jan Pavel II. prohlásil o sto let později za učitelku církve. Známý francouzský autor duchovní literatury přibližuje, v čem spočívá ona „zcela nová cesta“ neboli „cesta důvěry a lásky“, již Terezie objevila, žila a později také předávala druhým. Kniha vychází v novém překladu.

brožovaná, 173 stran, 249 Kč

Adrien Mamadou Sawadogo Včera muslim, dnes Kristův kněz

Z upřímně věřícího muslima se stal kněz a misionář působící v rodné Africe. Je to Bůh, kdo vždy zvítězí, tvrdí otec Adrien. Tohle motto si zvolil, když se rozhodl převypřávit dobrodružství svého obrácení ke Kristu a povolání ke kněžství. Rád zdůrazňuje: „Nejde tu ani o vítězství křesťanství, ani o prohru islámu, ale o uskutečnění Božího díla.“

Jedním ze znamení Boží velikosti a věrnosti pro něj byla i chvíle, kdy na jeho kněžské svěcení v Banfoře dorazil proti všem očekáváním i jeho otec. Ačkoli sám zůstal věrným muslimem, nakonec s úctou přijal volbu svého nejstaršího syna, protože viděl, že v jeho životě je evidentně u díla sám Bůh.

brožovaná, 88 stran, 225 Kč

FARA
JITŘAVA

VAŠE BÁJEČNÁ DOVOLENÁ V LUŽICKÝCH HORÁCH

VOLNÉ TERMÍNY

JARO

14.-16.04.2023 pouze pro skupiny
05.-08.05.2023 pro jednotlivce
09.-11.06.2023 pouze pro skupiny
16.-18.06.2023 pro jednotlivce

www.farajitřava.cz

VOLNÉ TÝDNY O PRAŽNINÁCH

15.-22.07.2023 pouze pro skupiny
14.-21.08.2023 pro jednotlivce
21.-28.08.2023 pro jednotlivce

rezervujte

+420 732 716 992
farajitřava@gmail.com

1. reprezentační charitativní ples WINGS OF HOPE

Sobota 15. dubna 2023 od 20 hodin

Pořádá Diecézní charita Litoměřice, Charita Česká republika a město Litoměřice.

Tímto Vás zveme na první charitativní ples Diecézní charity Litoměřice do Kulturního a konferenčního centra.

Více: www.mkz-ltm.cz/dumkultury/program/

Veškerý výtěžek bude věnován na TERÉNNÍ PÉČI O SENIORY.

PAPEŽSKÁ
MISIJNÍ DÍLA

missio.cz

- DÁRCOVSTVÍ
- MISIJNÍ RŮŽE
- MISIJNÍ KLUBKO
- MISIJNÍ KLUB
- ADORACE PRO MISIE
- MISIJNÍ UNIE

SV. ZDISLAVA Z LEMBERKA

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2023 vyjdou čtyři čísla
- cena 1 ks je 50 Kč

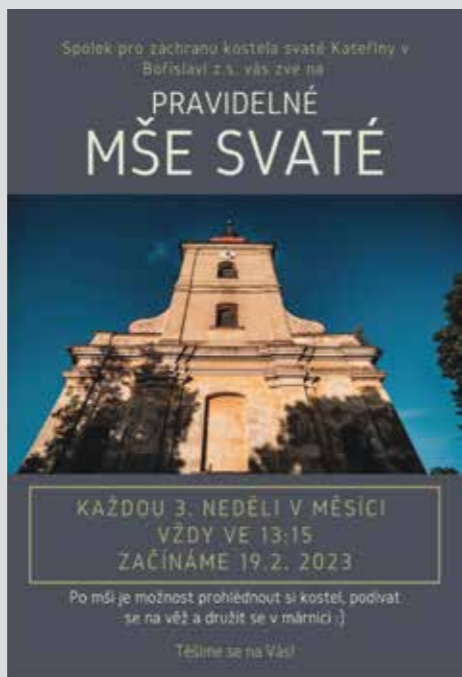
Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti.

Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese: Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dlm.cz
- telefonicky na +420 734 871 023

PŘEDPLATNÉ

POUTNÍ MÍSTA, UBYTOVÁNÍ, ZAJÍMAVOSTI, POUTNÍ TRASY
NAJDETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH
WWW.CIRKEVNITURISTIKA.CZ

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. Adresa redakce: Biskupství litoměřické – diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 9/9, 412 88 Litoměřice (zdislava@dlm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá Mons. Martin Davídek (davidek@dlm.cz). Odborná spolupráce: PhDr. Ondřej Bastl. Redakce: Milena Davidková a Dominik Faustus (faustus@dlm.cz).

Grafická úprava: M. Davidková. Tisk: Tiskárna v Ráji s.r.o., Pardubice. Objednávky a distribuci zajišťuje Biskupství litoměřické (zdislava@dlm.cz), tel. +420 734 871 023.

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na neuveřejnění nebo zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

13. 2. 2023 - Varnsdorf - Děčínský vikariát

9. 2. 2023 - Kadaň - Krušnohorský vikariát

VIKARIÁTNÍ KONFERENCE

8. 3. 2023 - Litoměřice - Litoměřický vikariát, Ústecký vikariát

23. 2. 2023 - Kosmonosy - Mladoboleslavský vikariát

